

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА АПАТИН
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН
ЗА 2016. ГОДИНУ**

Ј А Н У А Р 2017. ГОД.

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН

- 1. УВОДНИ ДЕО**
- 2. КАПАЦИТЕТИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД**
- 3. КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД**
- 4. ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА,
ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА**
- 5. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА**

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН

- **ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН**
- **ОПШТИНА АПАТИН**
- **ГОДИНА ОСНИВАЊА** 1990. година
- **В. Д. ДИРЕКТОР** Владимир Вукосав, дипл. економиста
- **E-mail** apatin.csr@minrzs.gov.rs
- **АДРЕСА И ПОШ. БРОЈ** 25260 Апатин, ул. Светозара Милетића 6
- **ТЕЛЕФОНИ/ФАКС** 025/773-365, 772-047, 772-451
- **ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА** www.csrapatin.net

1. УВОДНИ ДЕО:

У складу са својим надлежностима у области социјалне заштите, предмет годишњег извештаја о раду Центра за социјални рад Апатин су све активности везане за социјалну заштиту становништва које су у извештајној години спровођене на подручју општине Апатин, а које су дефинисане **Законом о социјалној заштити**, подзаконским актима и **Одлуком о социјалној заштити општине Апатин**.

Основа за израду извештаја је **Централна база података** Центра у коју су унети сви подаци везани за његов рад, подаци из пописа становништва 2002. и 2011. године, Дев-инфо базе података, прикупљени подаци из Националне службе за запошљавање, Фонда за пензионо и инвалидско осигурање и осталих надлежних институција. Извештај о раду Центра за социјални рад сачињен је на основу упутства за израду извештаја достављеног од стране Републичког завода за социјалну заштиту.

Извештај је намењен: органима Центра (Стручном колегијуму, Управном одбору Центра, Надзорном одбору Центра), органима оснивача (Општинском већу и Скупштини општине), Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Покрајинском заводу за социјалну заштиту, Министарству за рад, запошљавање, борачку и социјалну политику као и Републичком заводу за социјалну заштиту.

Центар за социјални рад Апатин је правни следбеник СИЗ-а за социјалну заштиту општине Апатин, основан је 1990. године (Одлука бр: 06-200/90-06 од 21. фебруара 1990. године), а његов оснивач је Скупштина општине Апатин.

Послови из надлежности Центра сврставају се у послове који имају карактер јавних овлашћења и којима се одлучује у првом степену о остваривању права корисника и коришћењу услуга социјалне и породично-правне заштите утврђених Законом о социјалној заштити, Породичним законом, Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица и надлежним одлукама Аутономне Покрајине Војводине и јединице локалне самоуправе, а које обезбеђује Република Србија, АП Војводина и општина Апатин.

Спроводећи социјалну и породично-правну заштиту, Центар открива и прати социјалне потребе и проблеме грађана, предлаже и предузима мере у решавању истих и прати њихово извршење, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне и породично-правне заштите и директно врши поверене услуге социјалне заштите и социјалног рада.

Центар развија, унапређује и спроводи превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема, пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима, подстиче, организује и координира професионални, добровољни и хуманитарни рад, води евиденцију и документацију у складу са законом и другим подзаконским актима, на нивоу локалне заједнице учествује на пословима планирања и развоју социјалне заштите и директно пружа поверене услуге социјалне заштите, а обавља и друге послове утврђене Законом и подзаконским актима.

Центар за социјални рад Апатин послове из своје надлежности у 2016. години је спроводио у складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник“ РС бр. 24/11), Породичним законом, Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, Одлуком о социјалној заштити општине Апатин („Службени лист општине Апатин“ бр. 13/2015) те Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2001 и 1/2012).

ОСНОВНА СОЦИО-ЕКОНОМСКА ОБЕЛЕЖЈА ОПШТИНЕ АПАТИН

СТАНОВНИШТВО

ВЕЛИЧИНА

Табела 1. Основни демографски подаци, Дев-инфо база података (процена за 2015. годину)

Површина (у км ²)	380
Број насеља	5
Становништво — процена средином 2015. године	27688
Густина насељености (број становника по км ²)	73
Стопа живорођених	8
Стопа умрлих	17
Стопа природног прираштаја	-9
Просечан број чланова домаћинства	2,67
Очекивано трајање живота при живорођењу (просек година)	73
Просечна старост (у годинама)	44
Индекс старења (60+ год. / 0—19 год.)	157

Општина Апатин се простире на 380 км².

Према резултатима Пописа становништва, домаћинства и станова у Републици Србији 2011. године, општина Апатин броји 28929 становника, насељених у 5 насељених места (Апатин, Купусина, Пригревица, Свилојево и Сонта).

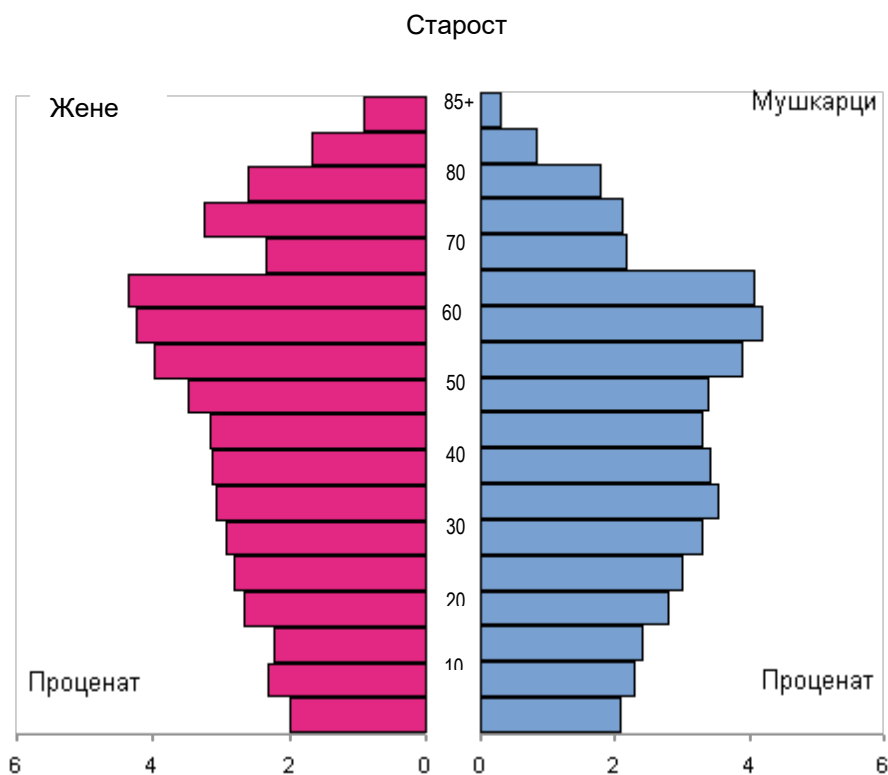
Табела 2. Упоредни приказ броја становника према Пописима становништва 2002. и 2011. године

	Број становника према попису 2002. године	Број становника према попису 2011. године	Апсолутни пораст/пад
Општина Апатин - укупно	32813	28929	- 3884
Насеља општине Апатин - појединачно			
Апатин	19320	17411	- 1909
Купусина	2356	1952	- 404
Пригревица	4781	4016	- 765
Свилојево	1364	1219	- 145
Сонта	4992	4331	- 661

Укупан број становника општине Апатин према резултатима Пописа становништва 2011. године, нижи је у односу на укупан број становника са претходног пописа 2002. године за 3884 становника, односно за 11.84%. Такође, пад броја становника приметан је и у свим насељеним местима појединачно. Узроци опадања броја становника су негативан природни прираштај и миграције становништва ка већим урбаним центрима и иностранству.

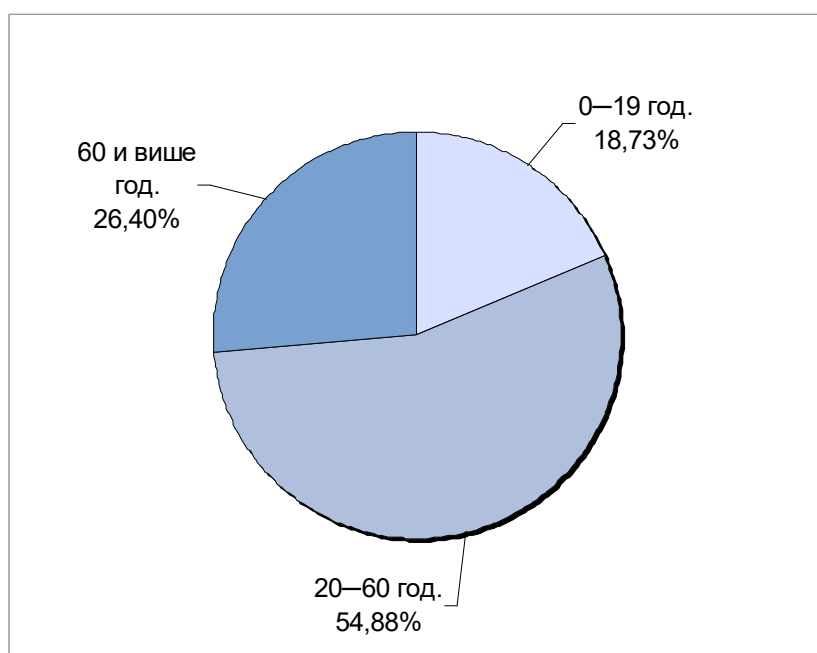
СТАРОСНА И РОДНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

Графикон 1. Становништво, према полу и старости у процентима, Попис становништва 2011. године

Од укупног броја становника општине Апатин према попису из 2011. године (28.929) 14.796 или 51% становника је женског пола, а 14.133 или 49% мушког пола

Графикон 2. Становништво, према старосним групама (у процентима), Попис становништва 2011. године

Старосна структура Општине Апатин показује да од укупног броја становника њих 18.73% (5417) припада старосној категорији до 19 година старости, 54.88% (15875) припада старосној категорији од 20 до 59 година, а 26.40% (7637) становника припада старосној категорији 60 и више година.

Табела 3. Становништво према петогодишњим старосним групама, Попис становништва 2011. године

Становништво	Укупно	%	Мушко	Женско
0-4	1180	4,08	604	576
5-9	1329	4,59	660	669
10-14	1334	4,61	694	640
15-19	1574	5,44	805	769
20-24	1685	5,84	870	815
25-29	1803	6,23	958	845
30-34	1907	6,59	1021	886
35-39	1902	6,57	992	910
40-44	1873	6,47	958	915
45-49	1992	6,89	981	1011
50-54	2276	7,87	1126	1150
55-59	2437	8,42	1208	1229
60-64	2439	8,43	1174	1265
65-69	1305	4,51	630	675
70-74	1549	5,35	611	938
75-79	1270	4,39	513	757
80-84	725	2,50	242	483
85 и више	349	1,20	86	263
Просечна старост	43,3		41,7	44,9

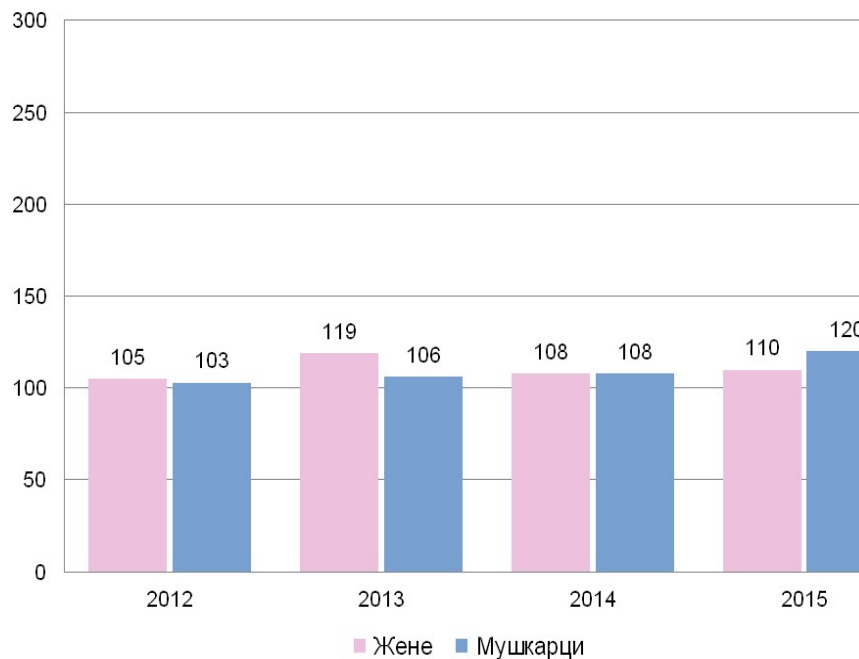
Однос мушког и женског становништва по старосним категоријама донекле се разликује, с карактеристиком да са повећањем година старости расте учешће женског становништва у укупном броју становника.

Старосну структуру становништва општине карактерише повећање старости становништва, односно пораст групе старијих лица, а гледано појединачно по старосним гупацијама највећи број становника је између 60 и 64 године старости. Просечна старост становништва Општине Апатин износи 43,3 године са тенденцијом даљег повећања, што општину сврстава у категорију општина у дубокој демографској старости.

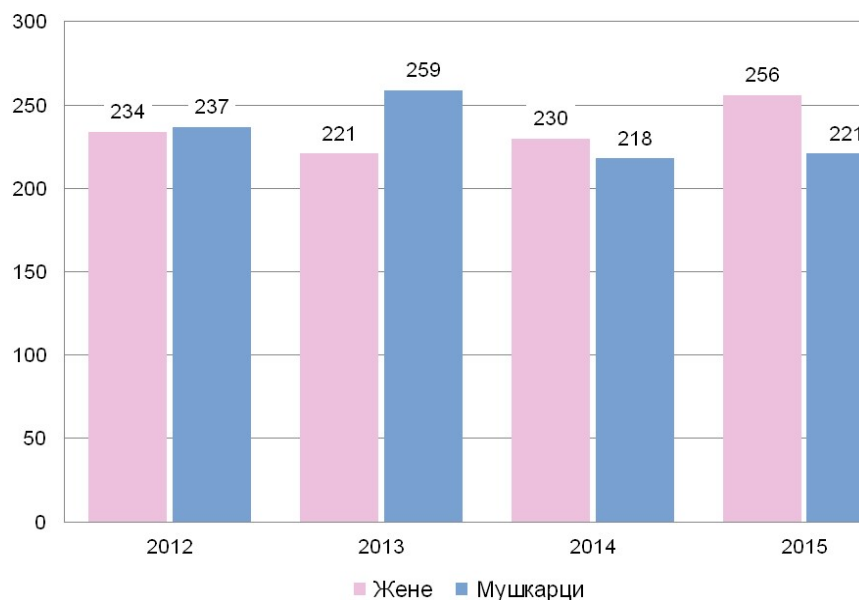
ПРИРОДНИ ПРИРАШТАЈ

Графикон 3. Број живорођених и умрлих према полу у периоду 2012 - 2015. године, РЗС

Број живорођених према полу

Број умрлих према полу

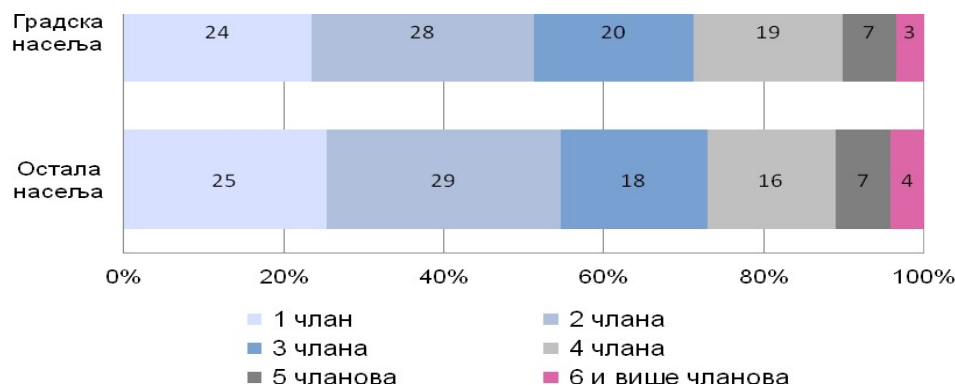

Према односу живорођеног и умрлог становништва у протеклих неколико година, очигледно је да Општина Апатин спада у ред општина које бележе негативну стопу природног прираштаја.

ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА

Према попису из 2011. године на територији општине Апатин је евидентирано 10772 домаћинства и то: самачких домаћинстава 2617, домаћинстава са два члана 3058, са три члана 2078, са четири члана 1891, са пет чланова 725 и домаћинстава са шест и више чланова 403.

Графикон 4. Домаћинства према броју чланова, Попис становништва 2011. године

СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ

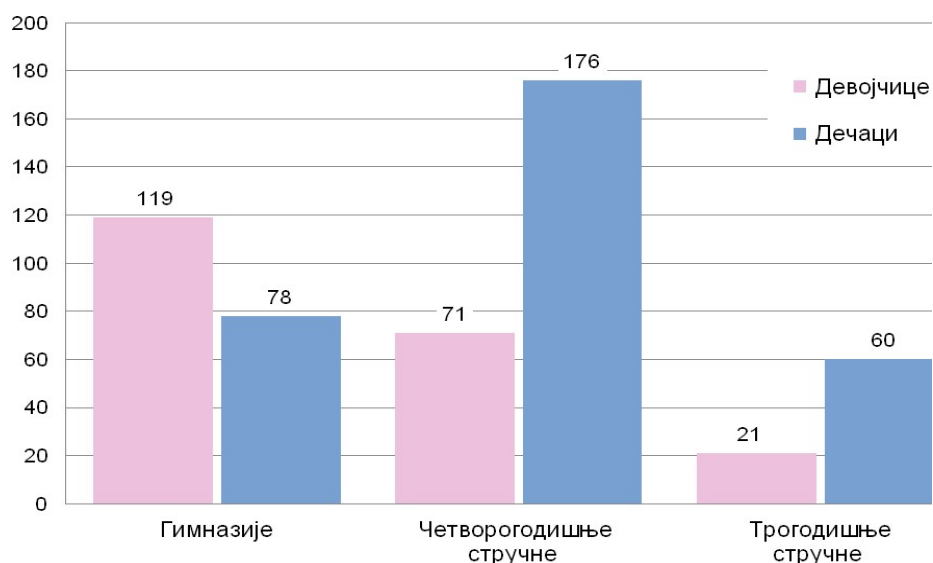
Графикон 5. Број закључених и разведених бракова у периоду 2013-2015. година, РЗС

ОБРАЗОВНА СТРУКТУРА

У Општини Апатин ради пет основних школа, по једна у сваком насељеном месту. Укупан број ученика који су похађали основну школу у току 2015. године износи 2003 ученика, и то 980 ученика нижих разреда (I-IV разреда) и 1023 ученика виших разреда (V-VIII разреда). Број ученика који су завршили осми разред основне школе у току 2015. године износи 271 ученика, а стопа завршавања основне школе 92,5%.

Графикон 6. Број ученика уписаних у средње школе у 2015. години, РЗС

У општини има три средње школе, Гимназија, Грађевинска средња школа и Техничка средња школа, које је у току школске 2015/16 године похађало укупно 525 ученика.

Табела 4. Редовне основне и средње школе, Општине у Србији, РЗС

Година	Основне школе				Средње школе			
	Укупно	Одељења	Ученици		Укупно	Одељења	Ученици	
			Свега	Завршили школу			Свега	Завршили школу
2009/10	5	113	2226	314	3	38	811	193
2010/11	5	108	2167	274	3	39	817	193
2011/12	5	107	2114	264	3	37	769	215
2012/13	5	106	2110	235	3	36	678	185
2013/14	5	104	2099	226	3	33	590	163
2014/15	5	101	2080	271	3	32	543	145

Према подацима претходних неколико година очигледно је да постоји тренд смањења како броја одељења у основним и средњим школама у општини, тако и смањења броја ученика у институцијама основног и средњег образовања.

Табела 5. Структура становништва старости 15 и више година, подела према школској спреми и полу, РЗС Попис 2011

Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
укупно	25086	513	3012	6009	13048	1004	1386	114
М	12175	99	925	2729	7195	518	661	48
Ж	12911	414	2087	3280	5853	486	725	66

Структура становништва старости од 15 година и више година према школској спреми, према попису из 2011. године је следећа: највећи број лица је са средњим образовањем 13.048 лица, односно 52,01%, затим са основним 6.009 лица односно 23,95%, лица са непотпуним основношколским образовањем је 3.012 односно 12,00%, потом 1.386 лица са високим образовањем односно 5,52%, затим 1.004 лица или 4,00% са вишим образовањем а најмање је лица без икаквог образовања 513 лица односно 2,04%.

Пописом из 2011. године у структури становништва старости 10 и више година забележена је и група неписменог становништва, 362 особе, што чини 1,37% популације општине Апатин. У групи неписмених лица највећи је број неписмених лица старости 65 и више година и женског пола (207 лица).

У оквиру Општине не постоје институције за више и високо образовање лица. Становништво које жели да стекне више или високо образовање одлучује се на одлазак у градове најчешће Нови Сад, Суботицу, Сомбор и Београд.

НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА И ЕТНИЧКЕ ГРУПЕ И ЗАЈЕДНИЦЕ

Општина Апатин у својој етничкој расподели као најбројније етничке групе препознаје Србе (62.79%), Мађаре (10.72%) и Хрвате (10.42%).

Специфичност етничке припадности у општини су припадници Ромске етничке заједнице који говоре Румунским језиком а изјашњавају се делом као Румуни а делом као Роми (укупно 1802 лица односно 6.23%). Припадници Ромске заједнице су просторно одвојени од осталог становништва, живе два велика Ромска насеља, у Апатину и Сонти. Апатинско насеље има сву потребну инфраструктуру (асфалтиране улице, доведену електричну енергију и расвету, водовод, вртић, амбуланту, дом културе), а насеље у Сонти основну инфраструктуру (воду и електричну енергију, расвету и гл. улица асфалтирана).

У Општини постоји канцеларија за Ромску етничку заједницу, у Основној школи асистент у настави за децу припаднике Ромске заједнице, а у скупштини општине присутан је одборник припадник Ромске заједнице. Припадници Ромске заједнице имају личне документе, упућени су у права која могу да остваре и велик број их користи права на материјалну подршку.

Табела 6. Становништво према националној припадности, РЗС Попис 2002, 2011

Становништво према националној припадности	2002	2011
Срби	20216	18164
Албанци	26	26
Бошњаци	3	3
Бугари	2	2
Буњевци	41	49
Власи	/	1
Горанци	1	8
Југосовени	727	188
Мађари	3785	3102
Македонци	32	39
Муслимани	45	29
Немци	159	182
Роми	525	654
Румуни	1191	1148
Руси	/	10
Русини	/	7
Словаци	39	26
Словенци	25	22
Украјинци	3	4
Хрвати	3767	3015
Црногорци	109	74
Остали	81	162
Не желе да се изјасне	/	1557
Изјаснили се у смислу регионалне припадности	/	242
Непознато	2036	215

ПОКАЗАТЕЉИ ДРУШТВЕНО - ЕКОНОМСКЕ СТРУКТУРЕ ОПШТИНЕ

Општина Апатин се налази на левој обали Дунава, на средњем току и простире се на површини од око 380 км² на основу чега се сврстава у групу средње великих општина. Граничи се са општинама Оџаци и Сомбор, а река Дунав чини границу са Републиком Хрватском.

Овако повољан географски положај, обзиром на пловност реке Дунав и чињеницу да је у непосредној близини општине гранични прелаз са Републиком Хрватском, представља добру основу за економски развој општине.

Апатин је некад био индустријски развијена општина са предузећима која су била једна од најзначајнијих на подручју бивше државе. Од посебног значаја су биле Пивара, Бродоградилиште, Дунав, Апатекс као и велики број других предузећа.

Општина Апатин је позната по плодном пољопривредном земљишту, које чини 64% укупне површине, повољним климатским условима, шумама.

Према резултатима Пописа пољопривреде 2012. године у општини Апатин има 2.291 пољопривредно газдинство. Укупно коришћено пољопривредно земљиште заузима 23069 Ха, од чега је 21443 Ха у ораницама и баштама, 337 Ха под воћњацима, 15 Ха под виноградима, а 1189 Ха под ливадама и пашњацима.

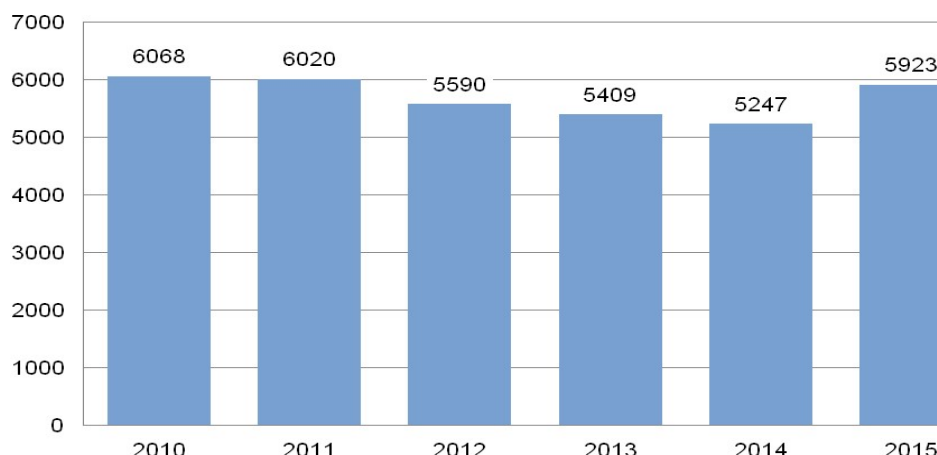
Велика већина газдинстава, њих 63 %, обрађују земљиште мање од 2 Ха што је обзиром на доминантну производњу житарица и индустријског биља недовољно за њихову самосталну егзистенцију.

Табела 7. Пољопривредна газдинства према величини поседа, Попис пољопривреде 2012

Површина	без земљишта	до 1 Ха	1 - 2 Ха	2 - 5 Ха	5-10 Ха	10-20 Ха	20-30 Ха	30-50 Ха	50-100 Ха	више од 100 Ха
Број газдинстава	195	882	367	421	214	107	32	30	23	14

ЗАПОСЛЕНОСТ:

Графикон 7. Регистрована запослена лица, РЗС

Према подацима из публикације Републичког завода за статистику „Општине и региони у Републици Србији, 2016.“ годишњи просек броја регистрованих запослених лица (према новој методологији заснованој на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања и Статистичког пословног регистра) у току 2015. године на територији општине Апатин је био 5923 лица, од којих 4553 особа запослених код правних лица (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге

организације), 1113 предузетника, лица која самостално обављају делатност и запослених код истих и 257 регистрованих индивидуалних пољопривредника.

Табела 8. Број регистрованих запослених у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која саостално обављају делатност и запослени код истих, „Општине и региони у Републици Србији, 2016.“ - Запосленост и зараде, РЗС

Пољопривреда, шумарство и рибарство	546
Рударство	0
Прерађивачка индустрија	1874
Снабдевање ел. енергијом, гасом и паром	13
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	86
Грађевинарство	199
Трговина на велико и мало, поправка моторних возила	619
Саобраћај и складиштење	183
Услуге исхране и смештаја	189
Информисање и комуникације	18
Финансијске делатности и делатности осигурања	52
Пословање некретнинама	4
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	178
Административне и помоћне услужне делатности	260
Државна управа и обавезно социјално осигурање	379
Образовање	409
Здравствена и социјална заштита	516
Уметност, забава и рекреација	42
Остале услужне делатности	97
УКУПНО:	5666

Према подацима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање број осигураника у јуну 2016. године износио је 5.224 лица осигураних по основу запослености, 858 лица по основу самосталне делатности и 658 по основу пољопривреде.

Према подацима Агенције за привредне регистре, највећа привредна друштва и предузетници, регистровани са седиштем на територији општине Апатин, су:

- Апатинска пивара,
- обућарско предузеће ДОО „Веро“,
- пољопривредно предузеће ДОО „Јединство“,
- производња силикатне опеке и гипсаних елемената АД „Рapid“,
- ДОО „Хладњача Апатин“,
- грађевински материјал АД „Напредак“,
- прерада дрвета и производња намештаја АД „Дунав“,
- ДОО „Џими комерц“ Пригревица

Табела 9. Просечна месечна зарада без пореза и доприноса у Републици Србији и општини Апатин у току 2016. године, Статистика запослености и зарада, РС

Месец	Република Србија	Општина Апатин
Јануар	40.443	38.039
Фебруар	44.450	47.496
Март	45.870	47.215
Април	49.249	76.801
Мај	43.952	22.772
Јун	46.450	50.667
Јул	46.280	56.358
Август	45.286	40.027
Септембар	46.558	42.475
Октобар	45.281	39.313
Новембар	45.767	40.284
Децембар	53.456	47.546
ГОДИШЊИ ПРОСЕК	46.087	45.749

Просечна месечна зарада без пореза и доприноса у општини Апатин за 2016. годину износи 45.749 динара што је по први пут у неколико претходних година ниже од просечне месечне зараде на нивоу Републике Србије. Статистика бележи пад просечне месечне зараде на нивоу општине у односу на претходну годину када је она износила 46.932 динара и у односу на 2013. годину када је просечна зарада износила 47.408 динара.

Табела 10. Просечна месечна зарада без пореза и доприноса у Републици Србији и општини Апатин по годинама, РС

Година	Република Србија	Општина Апатин
2013	43.948	47.408
2014	44.525	44.853
2015	44.437	46.932
2016	46.087	45.749

НЕЗАПОСЛЕНОСТ:

Укупан број незапослених лица на територији општине, према евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијала Сомбор на дан 31.12.2016. године износи 3.491 лица, од чега 1.939 мушког пола и 1.552 женског пола. У односу на претходну годину на исти дан, број незапослених лица је смањен за 136 лица, а у односу на 31.12.2013. године број незапослених је смањен за 464 лица.

Табела 11. Број незапослених лица по годинама

Месец/година	Број незапослених лица на евиденцији НСЗ
децембар 2013	3955
децембар 2014	3772
децембар 2015	3627
децембар 2016	3491

Табела 12. Незапослена лица према полу и степену стручне спреме, НСЗ

Степен стручне спреме	Пол		Укупно	%
	Мушки	Женски		
I степен стручне спреме	747	641	1388	39,76
II степен стручне спреме	71	56	127	3,64
III степен стручне спреме	622	270	892	25,55
IV степен стручне спреме	377	411	788	22,57
V степен стручне спреме	23	5	28	0,80
VI-1 степен стручне спреме	25	32	57	1,63
VI-2 степен стручне спреме	19	36	55	1,58
VII-1 степен стручне спреме	55	99	154	4,41
VII-2 степен стручне спреме	0	2	2	0,06
VIII степен стручне спреме	0	0	0	0
УКУПНО	1939	1552	3491	100

Према стручној спреми највећи број незапослених лица, њих 1.388 или 39,76%, је без образовања или са завршеним основношколским образовањем, затим 892 лица или 25,55% трећег степена стручне спреме, односно са завршеном трогодишњом стручном школом и 788 лица или 22,57% са завршеном гимназијом или четворогодишњом стручном школом.

Табела 13. Незапослена лица према полу и годинама живота, НСЗ

Године старости	Пол		Укупно	%
	Мушки	Женски		
15-19 године	65	69	134	3,84
20-24 године	182	144	326	9,34
24-29 године	196	181	377	10,80
30-34 године	199	206	405	11,60
35-39 године	223	179	402	11,52
40-44 године	219	187	406	11,63
45-49 године	216	205	421	12,06
50-54 године	223	204	427	12,23
55-59 године	241	141	382	10,94
60-64 године	175	36	211	6,04
УКУПНО	1939	1552	3491	100

Према старосној структури у укупном броју незапослених лица 23,98% је старости од 15-29 година, 34,75% лица старости од 30-44 године, 24,29% лица старости од 45-54 године и 16,98% старијих од 55 година.

ПЕНЗИОНЕРИ:

Према подацима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, „Статистички месечни билтен за новембар 2016. године“, укупан број пензионера у општини Апатин у новембру 2016. године износи 6.969, са просечним износом пензије у новембру 2016. године 23.173,00 динара.

Табела 14. Број корисника пензије и износ просечне месечне пензије према делатностима, Статистички месечни билтен, XI 2016, Фонд ПИО

Фонд	Број корисника	Износ просечне пензије
Фонд запослених	6222	24.004
Фонд самосталних делатности	295	23.609
Фонд пољопривредника	452	11.446

Број корисника по основу запослења износи 6222 лица, са износом просечне пензије 24.004 динара, број корисника по основу самосталне делатности износи 295 са износом просечне пензије 23.609 динара и број корисника по основу пољопривреде износи 452 корисника са износом просечне пензије 11.446 динара.

Према подацима Фонда ПИО за октобар 2013. године укупан број пензионера корисника најнижих износа пензија у општини Апатин је 1.254 пензионера и они су представљали удео од 17,46 % у укупном броју пензионера општине.

2. ДЕО: КАПАЦИТЕТИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

У Центру за социјални рад на дан, 31.12.2016. године било је запослено 46 радника, од чега 16 на неодређено време и 30 радника на одређено време. Рад 11 радника финансира се из буџета Републике Србије, а остатак, рад 35 радника финансира се средствима локалне самоуправе.

У односу на претходну годину број радника који се финансирају из буџета РС смањен је за једног стручног радника. Стручном раднику на пословима социјалног рада, престао је радни однос у ЦСР Апатин, дана 22.05.2016.године због заснивања радног односа у Геронтолошком центру Младеновац. Иако је Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину („Сл.гласник РС“, бр.101/2015 и 114/2015) за Центар за социјални рад Апатин, потврђено раније Решење Министарства рада и социјалне политике број 112-01-151/5/2008-09 од 01.12.2008. године, којим је број стручних и других радника чији се рад финансира из републичког буџета, на пословима јавних овлашћења, утврђен на 12 извршилаца, од којих је 6 извршилаца на пословима социјалног рада, тражена сагласност за попуну упражњеног радног места до данас није решена од стране Министарства.

Послови у Центру се обављају у две организационе јединице и то:

1. Служба за непосредну заштиту корисника, у оквиру које се обављају послови планирања и развоја, управно-правни послови, послови социјалног рада и финансијско књиговодствени и административни послови. У оквиру ове службе ангажовано је 16 радника и то: 1 радник на руководећим пословима, 8 радника на стручним пословима (од чега 2 социјална радника, 2 психолога, 1 педагог, 1 социолог и 2 правника), 3 радника на административно-финансијским пословима и 3 радника на техничким пословима. Буџет Републике Србије финансира рад 11 радника, док се рад преосталих 5 радника финансира средствима локалне самоуправе. Од 5 радника финансираних од стране локалне самоуправе, 4 радника су ангажована на неодређен временски период, а 1 радник на одређен временски период.

2. Служба за пружање услуга корисницима, у оквиру које се обављају послови везани за услуге:

- Социјално становање у заштићеним условима,
- Дневног боравка за особе са сметњама у развоју,
- Помоћ у кући старим особама и особама са инвалидитетом,
- Персонална асистенција

У оквиру ове службе на дан 31.12.2016. године било је ангажовано 30 радника (1 на неодређено време и 29 радника на одређено време) и то: 1 радник на руководећим пословима, 2 радника на стручним пословима, 1 стручни сарадник, 5 сарадника, 19 радника на пословима пружања неге корисницима (од чега 15 геронтодомаћица, 3 персонална асистента и 1 физиотерапеут), 1 радник на административним пословима и 1 радник на техничким пословима. Буџет локалне самоуправе финансира рад свих 30 радника.

Од укупног броја запослених, на дан 31.12.2016. године, 3 радника је на боловању (од којих 1 радник ангажован на стручним пословима и 2 радника на пословима пружања неге корисницима), а за обављање послова су ангажоване замене. На исти дан 34 радника су женског, а 12 радника су мушког пола. Структура радника према старости је следећа: 7 радника је старости до 30 година, 12 радника од 30 до 40 година старости, 16 радника старости 40 до 50 година, 10 радника старости 50 до 60 година и 1 радник старији од 60 година.

Дана 29.12.2015. године у Службеном листу Општине Апатин објављена је „Одлука о максималном броју запослених на неодређено време за сваки организациони облик у

општини Апатин“ према којој је максималан број запослених које ће убудуће финансирати локална самоуправа у Центру за социјални рад Апатин 5 радника уместо дотадашњих 34 радника. Према наведеној одлуци готово целокупна Служба за пружање услуга корисницима изгубила је сталан извор финансирања.

У току јануара 2016. године од стране локалне самоуправе расписан је јавни конкурс за финансирање или суфинансирање пројеката стандардизованих услуга социјалне заштите на територији Општине Апатин за период 2016-2018 године који обухвата реализацију: услуга помоћи и неге у кући за остареле особе и особе са инвалидитетом, услуга дневног боравка за особе са физичким инвалидитетом и психичким тешкоћама и услуга персоналне асистенције за особе са инвалидитетом.

На конкурс се као пружалац услуга јавио једино Центар за социјални рад и преко конкурса, на ограничен временски период у трајању од три године, у периоду 2016-2018 године, обезбедио пружање наведених услуга корисницима и очување радних места Службе за пружање услуга корисницима.

Током протекле, 2016. године стручни радници ЦСР Апатин узели су активно учешће у похађању семинара, стручних скупова и едукација.

- Едукација „Развој повремених хранитељства“ одржана 03.06.2016. у Сремској Каменици, присуствовала два стручна радника
- Едукација „Примена васпитних налога“ одржана 06.06. и 07.06.2016. године у Смедеру, присуствовала три стручна радника
- Едукација „Вођење случаја у Центру за социјални рад“ одржана 31.10.2016. - 03.11.2016. године у просторијама Републичког завода за социјалну заштиту, присуствовали стручни радник на замени и приправник
- Едукација „Обука из области управљања системима управљања миграцијама у РС“ одржана 30.06.2016. године у Новом Саду, присуствовала два стручна радника
- Едукација „Сигурна кућа - рад у центру за помоћ жртвама насиља“ одржана 23.06. и 24.06.2016. године у Сомбору, присуствовало 5 стручних радника
- Едукација „Упис у матичну књигу рођених и остваривање права у области држављанства, пребивалишта и боравишта грађана и породично правне заштите уз осврт на област антидискриминације и добре управе“ одржана 10.11.2016. године у Зрењанину, присуствовала два административна радника
- Едукација „Канцеларијско пословање и архивско законодавство“ одржана 08.05.2016. године у Београду, присуствовао један административни радник
- Едукација „Покретање услуге лични пратилац детета“ одржана 18.06. - 20.06.2016. године у Новом Саду, присуствовао један стручни радник
- Едукација „План контаката“ одржана 19.09.2016. године у Малом Иђошу, присуствовао један стручни радник
- Едукација „Програм припреме и обуке будућих хранитеља - Сигурним кораком до хранитељства“ одржана у октобру 2016. године у Новом Саду, присуствовала два стручна радника
- Едукација „Помоћ у кући са елементима базичне неге“ одржана у октобру 2016. године у Апатину, присуствовало 18 директних пружалаца услуга

У сарадњи са запосленима Сигурне куће у Сомбору, организовано је више трибина и едукација за јавност везано за превенцију насиља у породици. У току шеснаест дана активизма (новембар/децембар) у сарадњи са невладиним сектором активно се радило на превенцији насиља у породици.

Центар за социјални рад Апатин у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за здравство, социјалну политику и демографију спроводио је пројекат „(ИС)корак у сигурност“ у периоду мај-децембар чији је основни циљ пружање подршке, савета и усмерења пре свега жртвама породичног насиља.

Саветодавно-терапијски рад спроводио се у свим насељеним местима општине Апатин од стране едукованих стручних радника: правника, психолога и социјалног радника. Кроз редовну делатност Центра за социјални рад уочава се тешкоћа да жене из

насељених места општине долазе у Апатин, те на тај начин остају ускраћене за информације, настављају да трпе насиље јер не знају на који начин могу да затраже помоћ, нити где би се за исту обратиле чему је често узрок неповољна материјална ситуација. У просторијама месне заједнице у сваком селу два сата месечно током одржавана су „Отворена врата сигурности“ што подразумева да је жртвама насиља и женама које се до сада нису обраћале за помоћ били доступни у њиховом месту психолог, правник и социјални радник.

На овај начин радило се на откривању насиља, оснаживању жртава, пружању саветодавне подршке са циљем да се насиље не понови али и пружању подршке особама које препознају тешкоће и проблеме у партнерским односима како би се предупредили озбиљнији проблеми.

Такође, за три групе жена које су имале у свом искуству имале насиље или које се налазе у ризику, организована је едукација на важне теме и то : „Моја права“, „Како да препознам насиље“, „Остајем због деце-услуга или казна“, „Како без насилника?“ и „Радим на себи и свом самопоуздању“.

На расписаном Јавном позиву за доделу средстава прикупљених по основу одлагања кривичног гоњења, Министарства правде је Центру за социјални рад Апатин по основу предложеног пројекта одобрило средства у износу од 2.930.000,00 динара. Општина Апатин суфинансирала пројекат износом 153.000,00 динара. Пројекат Центра за социјални рад "Нова шанса" има за циљ да обезбеди просторне услове за пружање помоћи и подршке жртвама насиља и малолетним учioniцима кривичних дела и прекршајних поступака. Током јесени урађена је комплетна адаптација, реконструкција објекта. Тренутно се ради на обезбеђивању средстава за опремање објекта.

Седиште Центра за социјални рад је у самом центру града Апатина. Центар ради у пословном простору од 200 м², који није адекватан радни простор с обзиром на комплексност послова који се у њему обављају. Недостаје канцеларијски простор, стручни радници деле канцеларије, а није адекватна ни чекаоница за странке. Радни простор је опремљен рачунарима (18), штампачима (15), копир апаратима (2) и потребним канцеларијским намештајем.

Центар користи информациони систем, ИНТЕГРАЛ који обухвата све сегменте рада. Сви рачунари су умрежени и то омогућава електронско вођење свих евиденција и документације у Центру.

Поред наведеног пословног простора Центар управља са 3 објекта у којима се пружају услуге социјалног становања у заштићеним условима (2 објекта капацитета, 12 и 20 засебних стамбених јединица) и објектом у коме се пружају услуге Дневног боравка за особе са сметњама у развоју (капацитет 20 особа). Објекат Центра за социјални рад и објекат у коме се пружају услуге Дневног боравка за особе са сметњама у развоју су приземне зграде са изграђеним фиксним рампама за прилаз особа са инвалидитетом.

Центар поседује 3 путничка возила и 1 комби за особе са посебним потребама.

3. ДЕО: КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

У периоду од 01.01.2016. године до 31.12.2016. године на евиденцији Центра било је укупно 4387 корисника, односно 15,84% од укупног броја становника општине. У односу на претходну извештајну годину бележимо мали пад укупног броја корисника за 79 лица. Дугорочно гледано, приметан је пораст броја корисника услуга Центра из године у годину све до 2014. године од када је приметан лаган пад броја корисника.

Табела 15. Укупан број корисника ЦСР у 2016. години и број корисника на активној евиденцији на дан 31.12.2016. године по старости и полу

Корисници по узрасту	број корисника у периоду 01.01.2016. - 31.12.2016.			број корисника на активној евиденцији 31.12.2016.		
	м	ж	укупно	м	ж	укупно
Деца (0-17)	598	542	1140	504	470	974
Млади (18-25)	200	219	419	145	180	325
Одрасли (26-64)	1263	1070	2333	1035	891	1926
Старији (65 и више)	157	338	495	109	261	370
УКУПНО	2218	2169	4387	1793	1802	3595

Од укупног броја корисника, 2218 корисник, односно 50,56% је мушког пола. Као најбројнија старосна група у 2016. години, као и претходних година, издваја се група одраслих, са процентуалним учешћем у укупном броју корисника од 53,18%, што чини половину од укупног броја корисника.

Од укупног броја пунолетних корисника Центра за социјални рад, који се јављају у току 2016. године, највећи број, односно њих 2023, односно 62,28% су незапослена лица, 497 корисника или 15,30% су лица неспособна за рад, 280 лица или 8,62% су корисници пензије, 69 или 2,12% је лица на школовању, 47 или 1,45% лица је у радном односу, а за преосталих 332 односно 10,22% лица нема податка о радном статусу у евиденцији Центра. Од 495 корисника старијих од 65 година, њих 210 су остварили право на пензију, 198 корисника није остварило право на пензију а за преосталих 87 корисника у евиденцији ЦСР нема података.

Образовна структура пунолетних корисника Центра за социјални рад Апатин показује да су најбројнији они без школске спреме (1140 корисника), затим корисници са завршеном средњом школом (772), те корисници са завршеном основном школом (701). Најмање је заступљена група корисника са вишим и високим образовањем са 38 корисника, односно 1,17% од укупног броја корисника.

Табела 16. Укупан број пунолетних корисника према школској спреми и старости у 2016. години

Школска спрема	Старост корисника			
	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Без школске спреме	123	838	179	1140
Основна школа	124	528	49	701
Средње образовање	122	625	25	772
Више и високо образовање	0	30	8	38
Непознато	50	312	234	596
УКУПНО	419	2333	596	3247

Према месту пребивалишта 2640 корисника настањени су у Апатину, административном седишту општине, а 1747 корисника по осталим насељеним местима општине.

Према националној опредељености највећи број корисника услуга Центра није се изјаснио о својој националној припадности, њих 1737 (39,59%), док се као остале набројније националне групе препознају Срби, 1197 корисника, са процентуалним

учешћем од 27,29% од укупног броја корисника, затим Роми-Румуни (1043 корисника односно 23,77%), Хрвати (205 корисника односно 4,67%) и Мађари (164 корисника или 3,74%). Национална расподела корисника Центра одговара националној расподели становника општине са изузетком корисника Ромске-Румунске националности чије је учешће у броју корисника услуга Центра за социјални рад изразито веће од учешћа у укупном броју становника општине. У односу на претходну годину приметан је пад учешћа Мађарске националности (са 4,32% на 3,74%) и Хрватске националности (са 4,93% на 4,67%) међу корисницима ЦСР.

Укупан број корисника Центра за социјални рад Апатин у току 2016. године износи 4387 корисника. У току 2016. године новоевидентирано је 298 корисника и реактивирано 571 корисника, што чини укупан пораст од 869 корисника. У току 2016. године у пасиву је одложено 792 корисника.

На дан 31.12.2016. године укупан број активних корисника на евиденцију Центра је 3595 корисника. Од новоевидентираних корисника највећи је број деце до 18 година старости, а реактивираних корисника највећи број је у категорији одраслих лица.

Табела 17. Кретање броја корисника у ЦСР у 2016. години

Старосне групе	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно у 2016.	Стављени у пасиву
Деца (0-17)	900	135	105	1140	166
Млади (18-25)	331	8	80	419	94
Одрасли (26-64)	1899	66	368	2333	407
Старији (65 и више)	388	89	18	495	125
У К У П Н О	3518	298	571	4387	792

3.1 СТАРОСНА ГРУПА ДЕЦЕ

У току 2016. године на активној евиденцији Центра било је 1140 деце, односно 25,99% од свих корисника Центра за социјални рад чине деца старости до 18 година.

Табела 18. Полна и старосна структура деце корисника ЦСР у 2016. години

Узраст	Пол		Укупно	Учешће у укупном броју деце
	Мушко	Женско		
0-2	73	80	153	13,42%
2-5	84	82	166	14,56%
6-14	281	263	544	47,72%
15-17	160	117	277	24,30%
Укупно	598	542	1140	100%

Према старосној структури највећи број деце је старости од 6 до 14 година (47,72%), затим деца старости 15-17 година (24,30%), потом деца старости 2-5 година (14,56%) а најмање је деце старости до 2 године (13,42%).

Према основним корисничким групама код највећег броја деце, њих 932 јавља се проблем материјалне угрожености, 86 деце јављају се на евиденцији због проблема у понашању, код 73 детета родитељи се споре око начина вршења родитељског права, 44 деце је на евиденцији због сметњи у развоју и инвалидитета, 37 деце је под старатељском заштитом, 11 деце је евидентирано у поступцима одређивања личног

имена и сагласности за располагање имовином, а код 6 деце евидентирани су занемаривање или ризик од занемаривања.

Табела 19. Деца према основним корисничким групама

Корисничке групе	Број деце
Деца под старатељством	38
Деца жртве насиља и занемаривања	6
Деца са неадекватним родитељским старањем	22
Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом	86
Деца чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права	73
Деца чије су породице корисници НСП и других видова материјалних давања	932
Деца ОСИ	44
Деца у поступцима: одређивања личног имена, сагласност за малолетнички брак, сагласност за располагање имовином	13
Деца жртве трговине људима	0
Деца страни држављани без пратње	0
Деца која живе и раде на улици	0
Деца повратници/из реадмисија	0
Остала деца	6

СТАРАТЕЉСТВО

У 2016. години укупно 38 деце било је обухваћено мером старатељске заштите. Од укупног броја деце под стататељском заштитом у току године, 29 деце је пренесено из ранијих година, а код 9 деце се по први пут примењује овај вид заштите, и то код 6 деце мера сталне старатељске заштите, а код 3 деце по први пут је примењена мера привремене старатељске заштите.

Највећи број деце, њих 19 налази се под старатељском заштитом због спречености родитеља да врше родитељску дужност, код 7 деце родитељи су лишени родитељског права, 5 деце налази се под старатељском заштитом због неадекватног родитељског старања, односно 4 због напуштања од стране родитеља и 1 дете због занемаривања, 4 детета налазе се под старатељском заштитом зато што су им родитељи преминули и још 3 детета којима су родитељи су лишени пословне способности.

Табела 20. Број деце под старатељством према разлогу примене старатељске заштите

Разлог примене мере старатељске заштите	Број деце
Родитељи преминули	4
Родитељи непознати	0
Родитељи лишени пословне способности	3
Родитељи спречени да врше родитељску дужност	19
Родитељ лишен родитељског права	7
Неадекватно родитељско старање напуштање од стране родитеља	4
Неадекватно родитељско старање (злоупотреба, занемаривање, неадекватно вршење родитељског права)	1
УКУПНО	38

Од 38 деце која се налазе под старатељском заштитом, 33 деце је заштићено мером сталне старатељске заштите од којих је код 3 детета у току године примењена и мера привремене старатељске заштите, код 4 детета је примењена само мера привремене старатељске заштите, док је у случају 1 детета у току 2016. године био примењен институт колизијског старатељства.

Табела 21. Број деце обухваћене мером старатељске заштите у извештајном периоду према врсти старатељске заштите

Врста старатељске заштите	Број деце
Стално старатељство	30
Привремено старатељство	4
Стално и привремено старатељство	3
Колизијско старатељство	1
УКУПНО	38

Према вршиоцу дужности старатеља код највећег броја деце, њих 19, старатељску дужност су обављали сродници, код 17 деце, старатељску дужност пружа Центар непосредно, односно путем својих стручних радника, а у случају 2 детета старатељске дужности обављају хранитељи.

Табела 22. Број деце обухваћене мерама старатељске заштите у извештајном периоду према томе ко врши дужност старатеља

Вршилац дужности старатеља	Број деце
Сродник	19
Хранитељ	2
Непосредни старатељ	17
Неко други	0
УКУПНО	38

Највећи број деце која су обухваћана мерама старатељске заштите, 20 деце, смештено је у сродничкој породици - смештај код старатеља сродника или сродника без накнаде, 9 деце смештено је у хранитељским породицама, 6 деце у сродничким хранитељским породицама и 3 детета под старатељском заштитом налазе се на смештају у установама социјалне.

У току 2016. године код укупно 6 деце је престала старатељска заштита, и то код 2 детета због стицања пословне способности, код 1 детета јер су створени услови за вршење родитељског права и код 3 деце престала је мера привремене старатељске заштите по обављеном повереном послу старатеља.

СМЕШТАЈ

Укупан број деце која су се у току 2016. године налазила на смештају износи 22 детета, 1 дете више у односу на претходну годину.

Табела 23. Број деце према врсти смештаја и годинама старости у 2016. години

Врста смештаја	0-2	3-5	6-14	15-17	Укупно
Сродничко хранитељство		1	2	3	6
Хранитељство			8	3	11
Домски смештај			3	2	5
Мала домска заједница					
Прихватилиште					
Друге врсте смештаја					
Укупно		1	13	8	22

У току 2016. године није било деце која су измештана из примарне породице, једино је код 4 деце напуштене од стране родитеља а раније смештених у сродничку породицу примењена мера сродничког хранитељства.

Табела 24. Укупан број деце корисника породичног смештаја према узрасту и полу у току 2016. године

Врста смештаја	0-2		3-5		6-14		15-17		Укупно	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Смештај у сродничку хранитељску породицу				1		2	1	2	1	5
Смештај у другу хранитељску породицу					3	5	2	1	5	6
Укупно по полу				1	3	7	3	3	6	11
Укупно			1		10		6		17	

Према старосној структури деце на породичном смештају највећи је број деце узраста од 6 до 14 година, 10 деце. У хранитељским породицама је смештено 11 деце, док је 6 деце смештено у сродничким хранитељским породицама. Поред ових 6 деце за које сродници хранитељи остварују хранитељске приходе, још 20 деце без родитељског старања се налази у сродничким породицама без накнаде за издржавање детета и рад хранитеља.

Велик проблем који је присутан дуги низ година је непостојање хранитељских породица на евиденцији ЦСР. Обука потенцијалних хранитеља за територију општине Апатин последњи пут организована је пре више од десет година. У међувремену неке породице су одустале, дошло је до промене породичних околности услед којих више нису испуњавали услове за бављење хранитељством, што је значајно отежавало збрињавање деце без родитељског старања.

Током 2016. године два стручна радника прошли су акредитовани програм за обуку тренера за вођење едукације за будуће хранитеље што ће омогућити да се без додатних трошкова за ЦСР и кандидате, организује обука и на тај начин обуче потенцијални хранитељи. Потенцијални хранитељи који задовоље критеријуме и прођу процес обуке представљаће значајан ресурс у раду и збрињавању деце без родитељског старања.

Табела 25. Укупан број деце корисника домског смештаја према узрасту и полу у току 2016. године

Врста смештаја	0-2		3-5		6-14		15-17		Укупно	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Домови за смештај деце и младих - без родитељског старања					1			1	1	1
Домови за смештај деце и младих - са сметњама у развоју						2	1		1	2
Заводи за васпитање деце и младих										
Мала домска заједница										
Други домови у систему СЗ										
Укупно по полу					1	2	1	1	2	3
Укупно					3		2		5	

У току 2016. године 5 деце налазило се на смештају у установама социјалне заштите и то: 2 детета смештена у Дому за децу ометену у развоју „Колевка“ у Суботици, једно дете је смештено у Дому за децу и омладину ометену у развоју у Ветернику, двоје деце смештено у Дом за децу и омладину без родитељског старања „Споменак“ у Панчеву. Троје деце на смештају у установама је узраста 6-14 година, а 2 детета узраста 15-17 година.

Према разлогу примене услуга смештаја у установу социјалне заштите, код 3 детата присутно је одсуство родитељског старања, код 2 детета родитељи нису у могућности да одговоре на здравствене потребе детета.

ЗАШТИТА МАЛОЛЕТНИКА

Укупан број деце са проблемима у понашању која се у току 2016. године јављају на евиденцији Центра за социјални рад износи 86 деце, од којих је 24 деце која су кривично неодговорна јер су млађа од 14 година и 62 кривично одговорна малолетника. У току године, 38 малолетних лица са по први пут појављују на евиденцији Центра као лица са проблемима у понашању, а 48 малолетника је од ранијих година на евиденцији ЦСР као лица са проблемима у понашању.

Од укупно 86 деце које се јављају на евиденцији, 36 деце су на евиденцији због вршења кривичних дела, 21 деце због вршења прекршаја, а осталих 29 деце због различитих проблема у понашању, сукоба са родитељима, заједницом, асоцијалног понашања.

Током године изречено је 6 васпитних налога од стране Вишег јавног тужилаштва у Сомбору и то свих 6 у виду укључивања, без накнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја.

Од стране Вишег суда у Сомбору је у току 2016. године изречено 10 васпитних мера посебне обавезе, и то 5 васпитних мера укључивања, без накнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја, 2 мере извињења оштећеном, 1 мера редовног похађања школе, 1 мера оспособљавања за одговарајуће занимање и 1 мера укључивања у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи.

Од стране Вишег суда у Сомбору у извештајној години према малолетим лицима изречена је васпитна мера појачаног надзора и то: у 2 случаја мера појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и у 1 случају мера појачаног надзора од стране органа старатељства.

У односу на податке из прошле године, када је на евиденцији било укупно 83 деце са проблемима у понашању забележена је стагнација, односно мали пораст. Приметан је подједнак број деце извршилаца кривичних дела (прошлогодишњих 37, ове године 36) и деце извршилаца прекршајних дела (прошлогодишњих 25, ове године 21). У току 2016. године евидентирано је 29 деце (21 дете раније године) због различитих проблема у понашању, сукоба са родитељима, заједницом, асоцијалног понашања. Обавештења о проблемима у понашању деце најчешће су долазила од школа и полиције.

У раду са малолетницима који су у сукобу са Законом, а према којима се налажу васпитни налози од стране Тужилаштва као и васпитне мере од стране Суда који обавезују та малолетна лица да се укључују у рад без накнаде у одређеним друштвеним организацијама које имају социјални, хуманитарни или еколошки карактер, недостаје доношења Законских процедура, тј прописа који се односе на обавезу организација о преузимању таквих послова. Наиме, у пракси се углавном решава добром сарадњом са организацијама на локланом новоу (Месним заједницама, Црвеним Крстом, Дом здравља, Јавним комуналним предузећима и другим...), евентуалним потписивањем протокола о сарадњи што у потпуности зависи од спремности руководиоца као и других субјективних фактора. Наша Служба настоји да одржи добре односе и сарадњу са свим организацијама на локалу и можемо рећи да је исто на завидном нивоу и присутно.

3.2 СТАРОСНА ГРУПА МЛАДИХ, ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ КОРИСНИКА

Од укупног броја корисника, који су се у току 2016. године налазили на активној евиденцији Центра за социјални рад Апатин, 419 корисника припада старосној групи младих (од 18-25 година старости), највећи број корисника, њих 2333 групи одраслих (од 26-64 године старости), а 495 корисник групи старијих корисника (65 година и више). У односу на претходну годину приметан је мали пад броја корисника који припадају старосним групама младих и одраслих, а лаган пораст броја корисника старосне групе старијих.

Табела 26. Број пунолетних корисника Центра по узрасту и полу у току 2016. године

Корисници по узрасту	М	Ж	Укупно
Млади	200	219	419
Одрасли	1263	1070	2333
Старији	157	338	495
Укупно	1620	1627	3247

Највећи број корисника, у све три старосне категорије, са укупним бројем од 2494 лица је група код које је евидентиран проблем материјалне угрожености. Међу њима најбројнија је група одраслих лица која чини 80,03% од укупног броја социо-материјално угрожених лица.

Код 525 лица евидентирана потреба за домским смештајем или другим услугама социјалне заштите у локалној заједници, затим је код 200 корисника евидентиран је проблем везан за инвалидитет, код 146 лица се споре око вршења родитељског права, а код 53 лица евидентирано је друштвено неприхватљиво понашање.

Табела 27. Број пунолетних корисника у ЦСР по корисничким групама и старости у 2016. години

Корисничке групе	Млади	Одрасли	Старији (65-79)	Старији (80 и више)	УКУПНО
Жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања	1	15	5	1	20
Особе које се споре око вршења родитељског права	24	122	0	0	146
Особе са инвалидитетом	31	148	16	5	200
Особа са друштвено неприхватљивим понашањем	17	32	4	0	53
Особе које имају потребе за домским смештајем и другим услугама социјалне заштите у локалној заједници	24	145	163	193	525
Материјално угрожене особе	355	1996	118	25	2494
Страни држављани и лица без држављанства у потреби за социјалном заштитом	0	0	0	0	0
Жртве трговине људима	0	0	0	0	0
Бескућници	0	0	1	0	1
Остали	5	36	6	0	47

Када посматрамо број пунолетних корисника, на евиденцији ЦСР у току 2016. године, старосне категорије младих и одраслих, који су према годинама старости радно способна лица, према радном статусу, уочава се да је већина корисника, односно њих 72,53% незапослено, а 11,99% радно неспособно. Тој групи од две хиљаде незапослених, радно способних лица, није место у систему социјалне заштите, а налазе се у систему углавном због неповољних друштвених околности.

Табела 28. Број пунолетних корисника, категорија младих и одраслих, на евиденцији ЦСР према радном статусу и старости у 2016. години

Старост корисника	Статус запослености					
	Незапослен	Запослен	Пензионер	Неспособан за рад	Ученик/студент	Нема података
Млади	241	1	0	78	67	32
Одрасли	1755	44	70	252	0	212
Укупно	1996	45	70	330	67	244

Од 495 корисника старијих од 65 година, њих 210 су остварили право на пензију, 198 корисника није остварило право на пензију а за преосталих 87 корисника у евиденцији ЦСР нема података.

Табела 29. Број старијих корисника на евиденцији ЦСР према радном статусу у 2016. години

Старост корисника	Статус запослености			
	Запослен	Пензионер	Није остварио/ла право на пензију	Нема података
Старији (65+)	0	210	198	87

СТАРATEЉСТВО

У току 2016. године Центар за социјални рад није покретао поступак за лишавање пословне способности али је учествовао у 5 поступака лишавања пословне способности покренутих од стране сродника. Од наведених 5 поступака, 1 поступак обустављен због смрти корисника, 3 лица су Судским решењима лишена пословне способности, а 1 поступак је и даље у раду код Основног суда у Сомбору.

Сходно одредбама Закона о ванпарничном поступку у току 2016. године код Основног суда у Сомбору покренути су и окончани поступци преиспитивања даљег постојања разлога за лишење пословне способности за 4 пунолетна лица у ранијим годинама лишених пословне способности. Велика већина поступака, тачније 87 је преиспитана у току претходне 2015. Године.

На евиденцији ЦСР у току 2016. године налазило се 89 корисника који су решењем Суда лишени пословне способности (84 корисника у потпуности лишени пословне способности и само 5 корисника делимично лишени пословне способности).

Табела 30. Број корисника са решењима о лишавању пословне способности (стари и нови) према старости на евиденцији ЦСР у 2016. години

Врста лишавања пословне способности	Млади		Одрасли		Старији		Укупно	
	Пренети	Нови	Пренети	Нови	Пренети	Нови	Пренети	Нови
Потпуно лишавање пословне способности	9	0	60	2	12	1	81	3
Делимично лишавање пословне способности	0	0	4	0	1	0	5	0
УКУПНО	9	0	64	2	13	1	86	3

Током 2016. године, 143 лица у старосним категоријама младих, одраслих и старијих било је обухваћено мером старатељске заштите.

Табела 31. Број пунолетних корисника у ЦСР под старатељством у току 2016. године према старости и врсти старатеља

Врста старатеља	Старост корисника			
	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Старатељ	6	49	10	65
Непосредни старатељ	3	17	4	24
Колективни старатељ	0	0	0	0
Привремени старатељ	2	26	26	54
Привремени старатељ-колизијски	0	0	0	0
УКУПНО	11	92	40	143

Од укупног броја лица под старатељском заштитом, 65 лица је заштићено сталним старатељством, 24 лица је заштићено непосредним старатељством, док је код 54 лица у току 2016. године било примењена мера привремене старатељске заштите.

Од 143 лица која се налазе под старатељском заштитом, 90 лица је смештено у сродничким породицама, односно код старатеља сродника или сродника без накнаде, 43 лица се налазе на смештају у некој од установа социјалне заштите, 7 лица живе у сопственим самачким домаћинствима, а 3 лица се налазе на смештају у психијатријским установама.

СМЕШТАЈ

Број одраслих лица који су у току 2016. године били на смештају износи укупно 170 лица (у односу на претходну годину пораст за 15 лица и то искључиво из категорије лица старијих од 65 година). Два корисника су смештена у хранитељску породицу, а осталих 168 корисника су у току године били смештени у установама социјалне заштите.

Од наведених, 170 корисника на смештају, 5 лица, односно 2,94% је из старосне категорије младих, 44 лица, односно 25,88% из категорије одраслих и 121 лица, односно 71,18% из категорије старијих лица.

Од корисника смештених у установама социјалне заштите, највећи број корисника налазио се на смештају у установама социјалне заштите за смештај одраслих и старијих, 153 лица, односно 91,07% свих на смештају у установама социјалне заштите. Од лица смештених у установама за смештај одраслих и старијих 119 корисника налази у старосној групи старијих од 65 година, а 34 корисника у групи одраслих лица.

У установама за смештај лица ометених у развоју и установама за смештај психички оболелих лица смештено је 15 корисника, од којих 10 корисника из старосне категорије одраслих лица, 3 младих и 2 лица старосне категорије лица старијих од 65 година, према полу 5 корисника женског и 10 корисника мушког пола.

Табела 32. Број пунолетних корисника смештаја на евиденцији (пренети и нови корисници) у 2016. години, према врсти смештаја старости и полу

Врста смештаја	Млади		Одрасли		Старији		УКУПНО	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Смештај у сродничку хранитељску породицу	0	0	0	0	0	0	0	0
Породични смештај у другу породицу	0	2	0	0	0	0	0	2
Домски смештај	1	2	27	17	38	83	66	102
Смештај у малу домску заједницу	0	0	0	0	0	0	0	0
Прихватилиште	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно по полу	1	4	27	17	38	83	66	104
УКУПНО	5		44		121		170	

У току 2016. године смештај је започео за 64 корисника (55 из категорије старијих и 9 одраслих) а престао за 62 корисника (8 одраслих и 54 старијих). Најчешћи разлог за престанак смештаја био је смрт корисника, 58 случаја и 2 корисника се вратило у сопствено домаћинство.

У току године 3 корисника се налазило на смештају у Неуропсихијатријским болницама у Вршцу и Ковину по основу уговора о пружању услуга које не покрива обавезно здравствено осигурање.

ПРАВО НА МАТЕРИЈАЛНУ ПОДРШКУ

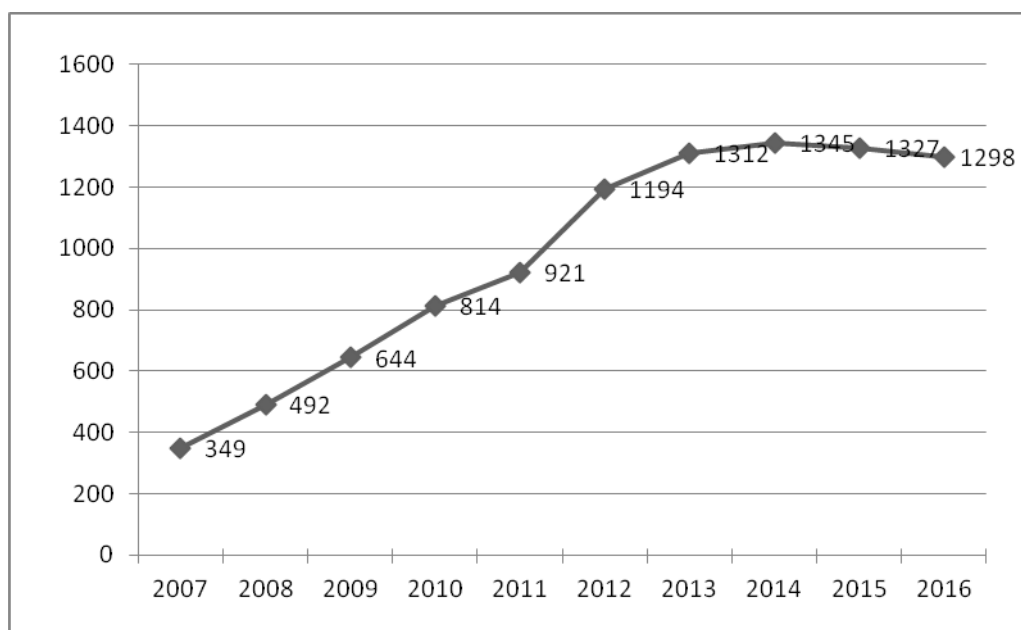
На дан 31. децембар 2016. године број корисника новчане социјалне помоћи износио је 2698 лица што представља 9.74% укупног становништва општине.

У току 2016. године право на новчану социјалну помоћ остварило је 1298 материјално угрожених породица. Број корисника овог права годинама уназад показује тенденцију раста, а у односу на претходне две године број корисника се стабилизовао. Број породица корисника НСП у односу на претходну 2015. годину смањен је за 29 породица.

Табела 33. Број породица корисника НСП по годинама

Година	Број породица
2007	349
2008	492
2009	644
2010	814
2011	921
2012	1194
2013	1312
2014	1345
2015	1327
2016	1298

Графикон 8. Графички приказ броја породица корисника права на НСП у периоду 2007-2016. године

Од укупног броја породица које су у току 2016. године користиле право на новчану социјалну помоћ, њих 297 или 22,88% користи право на основну, 329 породица односно 25,35%, право на увећану новчану социјалну помоћ, док највећи број породица остварује право на временски ограничenu новчану социјалну помоћ, њих 672, односно 51,77%.

Од укупног броја корисника права на НСП на дан 31.12.2016. године, 2681 корисника, њих 1446 корисника, односно 53,94% су радно способна лица, 868 корисника односно 32,38% су радно неспособна лица, а 346 корисника односно 12,91% су ученици.

Табела 34. Број породица корисника права на НСП по месецима у 2016. години

Месец	Број породица корисника НСП
Јануар	1085
Фебруар	1122
Март	1122
Април	1058
Мај	935
Јун	763
Јул	651
Август	661
Септембар	830
Октобар	952
Новембар	1058
Децембар	1073

Посматрамо ли број корисника по месецима у току једне календарске године приметно је да број корисника расте током зимских месеци када велики број радно способних незапослених лица није у могућности да радним ангажовањем обезбеди средства потребна за егзистенцију.

Табела 35. Број породица и чланова породица по старосним групама који су у току 2016. године користили новчану социјалну помоћ (НСП)

Број чланова породице	Број породица	Број чланова породице				
		деца	млади	одрасли	старији	укупно
једночлана	483	0	11	383	89	483
двочлана	296	66	41	445	40	592
трочлана	208	187	117	319	1	624
четворочлана	199	354	90	351	1	796
петочлана	79	200	49	146	0	395
са шест и више чланова	33	123	19	72	0	214
УКУПНО	1298	930	327	1716	131	3104

Од укупног броја породица које су у току 2016. године оствариле право на новчану социјалну помоћ највећи број породица су једночлане породице, њих 483, затим породице са два члана, 296 породица, потом породице са три члана, 208 породица.

Од укупног броја лица која су у току 2016. године била обухваћена правом на НСП, 3104 лица, најбројнија је категорија одраслих лица, 1716 (55,28%), затим старосна категорија деце, 930 (29,96%), затим категорија младих лица, 327 (10,53%) и бројчано најмања старосна категорија старијих од 65 година која броји 131 лица, односно 4,22%.

У току 2016. године било је 81 корисника додатка за негу и помоћ другог лица и 148 корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица. Међу лицима која су остварила поменута права, најбројнији су корисници који припадају старосној групи одраслих лица (96 корисника) и групи старијих од 65 година (87 корисника).

Табела 36. Корисници права на додатак за негу и помоћ другог лица по старосним групама

Права	Структура групе				
	деца	млади	одрасли	старији	Укупно
Право на ДПН	14	3	25	39	81
Право на увећан ДПН	19	10	71	48	148
УКУПНО	33	13	96	87	229

У току 2016. године 9 лица је користило право на оспособљавање за рад. Према старости 7 корисника припадају старосној групи деце, а 2 корисника групи младих. Шест корисника су мушког, а три женског пола.

У току 2016. године путем Центра за социјални рад одобрено је 1712 захтева за једнократну новчану помоћ - 402 захтева више у односу на претходну годину. Највећи број корисника једнократних новчаних помоћи остварио је ово право за куповину основних животних намирница и других потрепштина у домаћинству, те за плаћање лекова и трошкова лечења. Велики број једнократних новчаних помоћи додељен је ради плаћања рачуна за електричну енергију. Такође, већи број корисника је ово право остварио више пута годишње и то породице које су изразито материјално угрожене због трошкова школовања деце, трошкова лечења или ванредних кризних ситуација.

3.3 ПОСЕБНО ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА

ЖРТВЕ НАСИЉА

Током 2016. године у Центру за социјални рад је евидентирано 20 пријава породичног и партнерског насиља. Забележен је значајан пад броја пријављених случајева насиља (у току претходне године евидентирано је 54 пријаве насиља).

Од свих жртава насиља највећи број је одраслих лица, њих 13, односно 68,52%, затим 6 из старосне категорије лица старијих од 65 година и 1 лице из старосне категорије младих. Према полу, 15 жртава породичног насиља су женског пола, а 5 жртве мушког пола. Као најчешћи починиоци насиља јављају се брачни, односно ванбрачни партнери,

њих 14, 3 починиоца насиља су деца жртве, 2 починиоца други члан породице и 1 починиоц родитељ жртве.

Табела 37. Број пријава породичног и партнерског насиља у току 2016. године према врсти породице и старости жртве

Број породица	Број жртава насиља према старости				
	Деца	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Биолошке породице	0	1	13	6	20
Усвојитељске породице	0	0	0	0	0
Хранитељске и друге породице	0	0	0	0	0
УКУПНО	0	1	13	6	20

Евидентирани случајеви насиља су се дешавали искључиво у биолошким породицама, а по врсти насиља у 15 случајева доминантно је физичко насиље и у 5 случајева доминантно је психолошко насиље.

Пријаве о постојању насиља у породици у највећем броју случајева Центару за социјални рад је долазиле су од стране полиције, у 16 случајева, у 3 случаја сама жртва је пријавила насиље и 1 случај насиља пријавио је члан породице.

Центар за социјални рад у току 2016. године није покретао поступке за заштиту жртава од насиља у породици али је доставио суду и тужилаштву 9 налаза и мишљења о сврсисходности предузимања мера заштите од насиља у породици и 5 налаза и мишљења суду у кривичном поступку за заштиту од насиља у породици.

У току извештајне године једна жртва са двоје млл. деце издвојена је из породице и смештена у Сигурну кућу у Сомбору где је боравила месец дана. Највећем броју жртава пружане су материјалне, правне и стручно саветодавне мере подршке.

Центар за социјални рад Апатин у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за здравство, социјалну политику и демографију спроводио је пројекат „(ИС)корак у сигурност“ у периоду мај-децембар чији је основни циљ пружање подршке, савета и усмерења пре свега жртвама породичног насиља.

Саветодавно-терапијски рад спроводио се у свим насељеним местима општине Апатин од стране едукованих стручних радника: правника, психолога и социјалног радника. Кроз редовну делатност Центра за социјални рад уочава се тешкоћа да жене из насељених места општине долазе у Апатин, те на тај начин остају ускраћене за информације, настављају да трпе насиље јер не знају на који начин могу да затраже помоћ, нити где би се за исту обратиле чему је често узрок неповољна материјална ситуација. У просторијама месне заједнице у сваком селу два сата месечно током одржавања су „Отворена врата сигурности“ што подразумева да је жртвама насиља и женама које се до сада нису обраћале за помоћ били доступни у њиховом месту психолог, правник и социјални радник.

На овај начин радило се на откривању насиља, оснаживању жртава, пружању саветодавне подршке са циљем да се насиље не понови али и пружању подршке особама које препознају тешкоће и проблеме у партнерским односима како би се предупредили озбиљнији проблеми.

Такође, за три групе жена које су имале у свом искуству имале насиље или које се налазе у ризику, организована је едукација на важне теме и то : „Моја права“, „Како да препознам насиље“, „Остајем због деце-услуга или казна“, „Како без насилника?“ и „Радим на себи и свом самопоуздању“.

Најчешће тешкоће које се јављају у раду су везане за повремено појављивање битних разлика у перцепцији породичног насиља. Радници ЦСР су у могућности да поузданије и брже препознају породично насиље али нису увек у могућности да убеди тужилаштво, суд и полицију у своје виђење. Тужилаштво и суд се у позицији сарадње са центром

постављају исувише доминантно и улогу центра често своде само на улогу „сведока“ у судским поступцима. Представници Тужилаштва најчешће не желе да се појављују на састанцима и конференцијама случаја под изговором да раде по закону и да је за њих „губљење времена „ присуствовање састанцима.

Центар углавном нема повратну информацију о току и завршетку судског процеса у вези насиља у породици као и о изреченим мерама.

Нејасно је ко треба да прати реализацију мере „Забрана приласка и узнемиравања“ и на који начин.

Пример добре праксе је постојање мултидисциплинарног стручног тима који има знање и искуство у области проблематике породичног насиља, као и постојање мобилног тима који уско сарађује са полицијом.

РОМИ

Специфичност етничке припадности у општини су припадници Ромске етничке заједнице који говоре Румунским језиком а изјашњавају се делом као Румуни а делом као Роми. Према резултатима Пописа становништва 2011. године, 654 лица се изјаснило као Роми а 1148 лица као Румуни, што је укупно 1802 лица односно 6.23% процента становника општине. Ромско-Румунска етничка заједница није специфичност само општине Апатин. Заједнице истог порекла живе и у Бачком Моноштору, општина Сомбор, у Богојеву, општина Озаци, у Вајској, општина Бач и у Адоријану, општина Кањижа.

Припадници Ромске националности су просторно одвојени од осталог становништва, живе два велика Ромска насеља, у Апатину и Сонти. Апатинско насеље има сву потребну инфраструктуру (асфалтиране улице, електричну енергију и расвету, водовод, вртић, амбуланту, дом културе), а насеље у Сонти основну инфраструктуру (воду и електричну енергију, расвету и гл. улица асфалтирана). Последњих десет година у насељу Сонта примећује се тенденција настањивања припадника Ромске заједнице у селу, међу осталим становништвом, што се може тумачити на великим бројем напуштених кућа и ниским ценама непокретности у селу.

Припадници Ромске заједнице су у ранијим временима, док је привреда општине запошљавала више од 10.000 људи, били радно ангажовани у већини предузећа, најчешће на неквалификованим мануелним пословима. Са престанком рада предузећа већина припадника Ромске заједнице остала је без посла и налази се на евиденцији незапослених лица. Средства за егзистенцију обезбеђују радом у надници, најчешће обављајући сезонске послове у пољопривреди (којих је због све веће механизације и хемизације пољопривреде знатно мање него у ранијим временима), сакупљањем, прерадом и продајом секундарних сировина, обављајући различите физичке послове за друга лица.

Деца припадници Ромске заједнице се школују, велика већина завршава основну школу (делом у Школи за образовање одраслих), све већи број уписује и завршава средњошколско образовање, док су ретки они који се одлучују на даље школовање.

У Општини постоји канцеларија за Ромску етничку заједницу, у Основној школи асистент у настави за децу припаднике Ромске заједнице, а у скупштини општине присутан је одборник припадник Ромске заједнице.

Припадници Ромске заједнице имају личне документе, упућени су у права која могу да остваре и велик број их користи права на материјалну подршку (НСП, једнократне новчане помоћи, дечји додатак).

Од укупног броја корисника услуга Центра у 2016. години који износи 4387 корисника, 1043 корисника, односно 23,77% од укупног броја корисника се изјаснило као припадници Ромске заједнице (претпоставка је да је овај удео још већи обзиром на велик број корисника (1737 корисника) који се нису изјаснили по питању етничке припадности).

Табела 38. Број припадника Ромске националности на евиденцији ЦСР у току 2016. године према старости и полу

Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	152	145	297
Млади	66	84	150
Одрасли	288	285	573
Старији	11	12	23
УКУПНО	517	526	1043

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

На активној евиденцији Центра за социјални рад у току 2016. године налазило се 244 корисника који спадају у групу особа са инвалидитетом. Број од 244 корисника није реално стање. Велики број корисника са инвалидитетом на евиденцији ЦСР води се у категорији лица са ограниченим способностима и израженим тешкоћама за самостални живот, којих је у току 2016. године било 525 лица.

Табела 39. Особе са инвалидитетом на евиденцији ЦСР у 2016. години, према старости и полу

Старост	Мушко	Женско	Укупно
Деца	26	18	44
Млади	19	12	31
Одрасли	88	60	148
Старији	9	12	21
УКУПНО	142	102	244

Према полној структури особа са инвалидитетом већи је број особа мушког пола, 142 лице односно 58,20%, док је особа са инвалидитетом женског пола 102 лица, односно 41,80%. Највећи број корисника припада старосној групи одраслих лица, њих 148, односно 60,66%.

Табела 40. Број особа са инвалидитетом у ЦСР у 2016. години, према врсти инвалидитета и старости

Врста инвалидитета	Старосна структура				
	Деца	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Телесни инвалидитет	10	6	42	8	66
Интелектуални инвалидитет	11	19	60	3	93
Сензорни инвалидитет	3	3	7	0	13
Первазивни развојни поремећаји	4	0	0	0	4
Вишеструки инвалидитет	14	2	1	0	17
Ментална обољења	2	1	38	10	51
УКУПНО	44	31	148	21	244

Код највећег броја особа са инвалидитетом, њих 93, присутан је интелектуални инвалидитет, код 66 лица присутан је телесни инвалидитет, код 51 лица присутна су ментална обољења, 17 лица је вишеструко ометено, код 13 лица присутан је сензорни инвалидитет, а код 4 детета забележен је первазивни развојни поремећај.

4. ДЕО: ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

СТРУЧНИ ПОСЛОВИ ЦСР

Послови процене и планирања

У току 2016. године у Центру за социјални рад Апатин, укупно је урађено 170 почетних процена, од тога највише за одрасла лица, 57 почетних процена, затим 49 почетних процена за децу, потом за кориснике старије од 65 година, 23 процене и 19 почетних процена за младе кориснике. У току године урађено је и 7 процена опште подобности старатеља, 4 у новим поступцима и 3 процене у поступцима ревизије старатељства.

Табела 41. Број услуга процене и планирања према корисницима ЦСР Апатин у току 2016. године

Стручни поступак	Број поступака				Укупно
	За децу	За младе	За одрасле	За старије	
Почетна процена	49	19	57	45	170
Усмерена процена корисника	0	0	2	2	4
Број сачињених планова	64	23	89	54	230
Број поновних прегледа	47	6	96	69	218

Неодложне интервенције

У Центру за социјални рад Апатин, од 2005. године постоји Тим за спречавање насиља у породици и пружање услуга неодложних интервенција.

Током 2016. године, укупно је забележено 57 неодложних интервенција, у односу на претходну годину број интервенција је смањен за 16. Приликом неодложних интервенција 12 пута се интервенисало када су била угрожена деца, 40 пута за угрожена одрасла лица, било је 3 неодложне интервенције за угрожена старија лица и 2 интервенције за млада лица.

Табела 42. Број предузетих неодложних интервенција у 2016. години

Узраст корисника	Број интервенција
За децу	12
За младе	2
За одрасле	40
За старе	3
Укупно	57

Специјализовани послови

У Центру за социјални рад Апатин не постоји посебна организациона јединица, типа саветовалишта, која би се бавила пословима саветодавног усмеравања породице. Послови саветодавног усмеравања обављају се у оквиру редовних активности најчешће у предметима повере деце из брачних и ванбрачних заједница, предметима насиља у породици, предметима малолетничке деликвенције ...

Табела 43. Број случајева код којих је примењено саветодавно усмеравање

Врста саветодавног усмеравања	Број случајева
Помоћ у васпитању и развојним проблемима деце	152
Психосоцијална подршка жртвама насиља	20
Помоћ у сређивању брачних и породичних односа	99
Усмеравање лица у стању социјалне потребе	215
Организовање животне и радне средине	8
Укупно	494

У току 2016. године, у Центру за социјални рад пружане су специјализоване услуге и то 494 поступака саветодавног усмеравања, од чега се највећи број, односно 215 случаја, односи на усмеравање лица која се налазе у стању социјалне потребе, 152 случаја саветовања при помоћи у васпитавању и развојним проблемима деце, 99 случаја помоћи у сређивању брачних и породичних односа, 20 случаја психосоцијалне подршке жртвама насиља.

Супервизијски послови

У извештајном периоду реализован је одређен број послова супервизора.
 Број индивидуалних планова професионалног развоја водитеља случаја 7.
 Број извештаја о напретку водитеља случаја 7.
 Број одржаних индивидуалних супервизијских састанака 98.
 Број одржаних групних супервизијских састанака 19.
 Број случајева у којима је супервизор члан тима као стручни радник 138.
 Број случајева у којима је супервизор радио као водитељ случаја је 112.

Управно правни послови

Током 2016. године у писарници Центра за социјални рад Апатин заведено је 4851 различитих предмета (293 предмета више него у 2015. години) од чега је 2.638 захтева за остављање права на новчану социјалну помоћ, додатак за негу и помоћ другог лица, увећани додатак за негу и помоћ другог лица, једнократну новчану помоћ и помоћ за оспособљавање за рад. Највећи број је захтева за признавање права на једнократну новчану помоћ и то 1768 захтева, затим 819 захтева за признавање права на новчану социјалну помоћ.

Током године поднесено је 47 захтева за признавање права на додатак за негу и помоћ другог лица и увећани додатак за негу и помоћ другог лица.

Корисницима права (ради остваривања других права, дечјег додатка, бесплатне ужине у школама, бесплатне ужине у предшколским установама, бесплатних путних ученичких карата, здравствене заштите ...) и осталим грађанима (ради остваривања права на родитељски додатак, здравствену заштиту и др.) издато је укупно 1498 различитих уверења.

Табела 44. Број решења/закључака према врсти права

Врста решења/закључка	Број захтева према врсти права					
	Новчана социјална помоћ	Додатак за помоћ и негу другог лица	Увећани додатак за помоћ и негу другог лица	Једнократна новчана помоћ	Помоћ за оспособљавање за рад	Укупно
Број поднетих захтева за остваривање права у 2016.	819	36	11	1768	4	2638
Број решења о признавању права у 2016.	759	20	9	1712	4	2504
Број решења којима је одбијен захтев за признавање права у 2016.	35	15	2	54	0	106
Број решења о обустави поступка у 2016.	17	1	0	2	0	20
Број закључака о одбацивању захтева у 2016.	8	0	0	0	0	8
Број решења којима је престало право у поступку преиспитивања у 2016.	123	8	9	0	1	141
Број закључака о даљем признавању права у поступку преиспитивања у 2016.	620	6	6	0	4	636

Налази и мишљења

Налази и мишљења у поступцима који се односе на децу, у највећем броју случајева достављани су на захтев суда и тужилаштва. Највећи број налаза и мишљења састављан је за потребе процене родитељске подобности у поступцима повере детета, 34 налаза, и 2 налаза и мишљења у поступцима регулисања личног односа детета и родитеља. У поступцима против малолетних починилаца кривичних и прекршајних дела ЦСР је на захтев суда доставио укупно 57 налаза и мишљења, од чега 21 у прекршајним поступцима и 36 у кривичним поступцима.

Табела 45. Налази и стручног мишљења на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права

Поступак пред судом	Број налаза и мишљења
Вршење родитељског права	34
Регулисање личног односа детета и родитеља	2
Извршни поступак у регулисању виђања детета и родитеља	0
Издржавање детета	0
Лишење родитељског права	1
Кривични поступак против родитеља због занемаривања и злостављања детета	0
Кривични поступак	36

Прекршајни поступак	21
Поступак за заштиту права детета	0
УКУПНО	94

Налази и мишљења у поступцима који се односе на одрасла лица по захтеву Суда обухватају налазе у поступцима лишења пословне способности (4 налаза), поступцима сврсисходности изрицања тражене мере за заштиту од насиља у породици (9 налаза) и у кривичним поступцима за заштиту од насиља у породици (5 налаза).

Осим горе поменутих Центар је достављао налазе и мишљења и другим институцијама и организацијама, школама и предшколским институцијама, здравственим установама, установама социјалне заштите, другим центрима за социјални рад, полицији, локалној самоуправи, казнено поправним заводима и друго. Овим институцијама у току 2016. године достављено је укупно 60 налаза и мишљења.

УСЛУГЕ У ЗАЈЕДНИЦИ И ДРУГА ПРАВА КОЈА СУ У ФУНКЦИЈИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Центар за социјални рад Апатин је у извештајном периоду пружао услуге и признавао права из области социјалне заштите по основу Одлуке о социјалној заштити општине Апатин („Службени лист општине Апатин“ бр. 13/2015).

Услуге социјалне заштите уведене поменутом одлуком и финансиране од стране локалне самоуправе спровођене су путем посебне организационе јединице у саставу Центра за социјални рад, Службе за пружање услуга корисницима.

Дана 29.12.2015. године у Службеном листу Општине Апатин објављена је „Одлука о максималном броју запослених на неодређено време за сваки организациони облик у општини Апатин“ према којој је максималан број запослених које ће убудуће финансирати локална самоуправа у Центру за социјални рад Апатин 5 радника уместо досадашњих 34 радника. Према наведеној одлуци готово целокупна Служба за пружање услуга корисницима изгубила је сталан извор финансирања.

У току јануара 2016. године од стране локалне самоуправе расписан је јавни конкурс за финансирање или суфинансирање приоритетних локалних услуга социјалне заштите из Буџета општине Апатин за период 2016-2018 године који обухвата реализацију: услуга помоћи и неге у кући за остареле особе и особе са инвалидитетом, услуга дневног боравка за особе са физичким инвалидитетом и психичким тешкоћама и услуга персоналне асистенције за особе са инвалидитетом.

На конкурс се као пружалац услуга јавио једино Центар за социјални рад и преко конкурса, на ограничен временски период у трајању 2016-2018 године, обезбедио пружање наведених услуга корисницима и очување радних места Службе за пружање услуга корисницима.

У оквиру ове службе на дан 31.12.2016. године било је ангажовано 30 радника (1 на неодређено време и 29 радника на одређено време) и то: 1 радник на руководећим пословима, 2 радника на стручним пословима, 1 стручни сарадник, 5 сарадника, 19 радника на пословима пружања неге корисницима (од чега 15 геронтодомаћица, 3 персонална асистента и 1 физиотерапеут), 1 радник на административним пословима и 1 радник на техничким пословима. Буџет локалне самоуправе финансира рад свих 30 радника.

Услуге пружене у току 2016. године обухватају:

- Социјално становање у заштићеним условима,
- Услуге дневног боравка за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама,
- Помоћ у кући старим особама и особама са инвалидитетом,
- Персонална асистенција

Социјално становање у заштићеним условима обезбеђује се у три објекта, укупног капацитета 33 засебне стамбене јединице. Ова услуга је у систем социјалне заштите уведена 2003. године.

Два објекта, две једносратне зграде су лоциране у Апатину у улици Др. Младена Стојановића, број 25. Наведени објекти су капацитета 10 гарсоњера, 2 трособна стана намењена за домаћинске породице и 2 дневна боравка. У објектима је у току 2016. године збринато 15 корисника.

Објекат лоциран у улици Милоша Обилића, број 95, поседује 21 собу, 5 купатила, 5 предпростора у којима је уведена вода и опремљени су за прање посуђа, помоћни објекат за складиштење огрева. У наведеном објекту је у извештајној години било смештено 23 корисника.

Током 2016. године услугу становања у заштићеним условима користио је 38 корисника, а на дан 31.12.2016. године 37 корисника.

Циљну групу представљају старе и одрасле особе са инвалидитетом, лица без породичног старања, лица којима није потребна помоћ и нега другог лица, самохрани родитељи са децом. Право на ову услугу остварују поменути корисници уколико су стамбено необезбеђени, нису власници или сувласници некретнина, корисници стана или куће у државној својини и немају месечна примања већа од минималне зараде. Право на ову услугу немају особе које су закључиле уговор о доживотном уживању или које су поклонице или отуђиле своју имовину по основу било којег правног посла пре мање од 5 година, рачунајући од дана подношења захтева.

Центар преко домаћинске породице врши помоћ и подршку корисницима којима је та помоћ потребна (набавка намирница и осталих потроштина за домаћинство, лекова, одвођење код лекара, надзор над узимањем прописане терапије, развија добросуседске односе, подстиче узајамно помагање међу станарима).

Центар за социјални рад корисницима пружа материјалну и психосоцијалну подршку.

Од 2014. године, у посебној стамбеној јединици у оквиру Социјалног становања у заштићеним условима, предвиђено је пружање услуге **заштићеног становања за жене жртве породичног насиља**. Услуга доприноси успостави система за заустављање насиља у породици, односно заштите жена жртава породичног насиља. Привремено збрињавање жене оставља простор стручним радницима за поступање и приступ заједничког рада са службама из релевантних система за заштиту и даљу подршку жртви насиља.

Услуга дневног боравка за особе са сметњама у развоју доступа је лицима са физичким инвалидитетом, интелектуалним тешкоћама који имају потребу за дневном негом и надзором, подршком у одржавању и развијању потенцијала.

Сврха услуге је унапређење квалитета живота корисника у властитој социјалној средини кроз одржавање и развијање социјалних, психолошких и физичких функција и вештина, како би се у што већој мери оспособили за самосталан живот.

Објекат у ком се спроводи ова услуга је опремљен тако да постоје сви услови да корисници у организованом окружењу, уз надзор сарадника и радних инструктора, задовољавају свакодневне потребе, стичу и развијају животне вештине, личну и друштвену одговорност ради развоја самосталности, социјалних, сазнајних и др. важних животних функција.

Услуге се реализују тако да представљају позитивно и конструктивно искуство боравка изван породице, да омогуће члановима породице да се баве радним и другим активностима. Оне се реализују кроз осмишљен програм у планираним и временски ограниченим периодима.

Услуге Дневног боравака за особе са сметњама у развоју у току 2016. године користило је 14 лица, од чега: 9 особа мушког и 5 женског пола, 7 корисника је из старосне групе младих, 6 корисника из старосне групе одраслих лица и 1 дете.

Помоћ у кући старим особама и особама са инвалидитетом је доступна свим грађанима општине Апатин које имају ограничене физичке и психичке способности

услед старости или инвалидитета, лицима која нису у стању да независно живе у својим домовима без редовне помоћи у активностима дневног живота, неге и надзора, при чему је породична подршка недовољна или није расположива.

Сврха услуге помоћи и неге у кући је подршка корисницима у задовољавању свакодневних животних потреба, како би се унапредио или одржао квалитет живота.

Помоћ и нега у кући пружа се у Апатину и у свим насељеним местима општине. Директни пружаоци услуге, геронтодомаћице-неговатељице, су из средина корисника чиме се повећава степен доступности услуге и штити лични културни идентитет корисника. Геронтодомаћице-неговатељице су завршиле обуку по акредитованом програму за пружање услуге помоћи у кући, а реализована је и додатна обука у сарадњи са Каритас Србије у току месеца октобра за 18 полазника.

Услуга се пружа у складу са прописаним заједничким минималним стандардима. Пружаоцима услуга обезбеђује се одговарајућа стручна подршка, консултације, супервизија.

Услуга се пружа у складу са индивидуалним планом заштите сваког корисника који се сачињава на основу процењене потребе, способности корисника, његовог интересовања, ризика којима је корисник изложен, процене снага и одређеног степена подршке.

Услуга се пружа по правилу у преподневним часовима али уколико постоји потреба и у послеподневним часовима, викендом и празницима.

У 2016. години ову услугу користило је 153 лица (8 лица више у односу на претходну годину), од тога 61 особа старија од 80 година, 62 старијих особа старости од 65 до 80 година, 29 одраслих особа и 1 дете са сметњама у развоју и инавалдитетом.

Два пута годишње споводи се интерна евалуација квалитета пружених услуга, које укључује испитивање задовољства корисника, његовог заступника.

Услуга **персоналне асистенције** доступна је особама са инвалидитетом, са процењеним првим и другим степеном подршке, који остварују право на увећани ДПН, имају способности за самостално доношење одлука, активно су укључени у рад удружења грађана, спортска друштва и друге облике друштвеног ангажовања, редовни или индивидуални образовни програм.

Услуга је уведена са циљем да одржи и унапреди квалитет живота корисника. Пружа се по утврђеном програму, у оквиру идентификованих потреба и капацитета корисника за самостално обављање одређених активности, укључујући расположиве капацитете породице и доступне друге ресурсе у заједници.

Услуге персоналног асистента у току 2016. године користило је 2 одрасла лица.

Крајем 2015. године Скупштина општине Апатин усвојила је нову Одлука о социјалној заштити општине Апатин која је објављена у Службеном листу општине Апатин број 13/2015 дана 29.12.2015. године.

Права на материјалну помоћ и подршку појединцу и породици која обезбеђује општина према новој Одлуци обухватају:

- Право на сталну новчану помоћ
- Право на једнократну помоћ у новцу или натури
- Право на добровољно радно ангажовање
- Право на бесплатан оброк
- Право на опрему корисника
- Право на путне трошкове и исхрану пролазника
- Право на накнаду трошкова сахране
- Право на смештај у прихватне станице и прихватилишта

Услуге социјалне заштите утврђене одлуком обухватају:

- Дневне услуге
 1. Дневни боравак
 2. Помоћ и нега у кући
- Услуге подршке за самосталан живот

1. Персонална асистенција
 2. Социјално становање у заштићеним условима
 3. Заштићено становање за жене жртве породичног насиља
 4. Становање уз подршку
- Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге
 1. Саветовалиште за жртве породичног насиља
 2. Клуб за децу и младе у сукобу са законом

У току маја 2016. године Центар за социјални рад је предао документацију потребну за лиценцирање следећих услуга:

1. Помоћ и нега у кући за старе особе и особе са инвалидитетом
2. Дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама
3. Персонална асистенција

У току месеца октобра добијене су смернице за отклањање недоумица у вези поднете документације као и за допуну исте. Тренутно се ради на прибављању свих потребних дозвола и аката од стране надлежних институција. Због обимности посла реализација поступка лиценцирања се очекује на лето 2017. године.

Уредба о наменским трансферима за финансирање услуга социјалне заштите („Сл. гласник РС“ бр. 18/2016) за развој посотојећих и успостављање нових услуга предвиђа наменски трансфер јединици локалне самоуправе само уколико локална самоуправа има обезбеђено учешће у финансирању услуга социјалне заштите.

Обзиром да је Општина Апатин, након спроведеног конкурса, закључила уговор са Центром за социјални рад за финансирање и суфинансирање приоритетних услуга социјалне заштите, омогућен је трансфер средстава са републичког нивоa у износу од око 400.000,00 динара месечно за финансирање зарада директних пружаоца услуга за наведене три услуге социјалне заштите. Преостали, недостајући износ уплаћује локална самоуправа. Укупни трошкови спровођења услуга социјалне заштите у 2016. години износили су око 11.670.000,00 динара.

На расписаном Јавном позиву за доделу средстава прикупљених по основу одлагања кривичног гоњења, Министарства правде је Центру за социјални рад Апатин по основу предложеног пројекта одобрило средства у износу од 2.930.000,00 динара. Општина Апатин суфинансирала пројекат износом 153.000,00 динара. Пројекат Центра за социјални рад "Нова шанса" има за циљ да обезбеди просторне услове за пружање помоћи и подршке жртвама насиља и малолетним учioniцима кривичних дела и прекршајних поступака. Простор је предвиђен за пружање саветодавно-терапијских и социјално-едукативних услуга радом Саветовалишта за жртве породичног насиља и Клуба за децу и младе у сукобу са законом. Током јесени урађена је комплетна адаптација, реконструкција објекта. Тренутно се ради на обезбеђивању средстава за опремање објекта.

Осим Центра за социјални рад, односно Службе за пружање услуга корисницима, у општини Апатин нема других пружалаца услуга социјалне заштите.

ИЗВЕШТАВАЊЕ, АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Током 2016.године Центар за социјални рад је сарађивао са свим релевантним институцијама и организацијама, на локалном, покрајинском и на републичком нивоу.

Почетком 2016. године сачињен је годишњи извештај о раду Центра за 2015. годину, као и програм рада. Подаци садржани у извештају, као и сам наративни извештај коришћени су током године за потребе сачињавања тематских текстова објављиваних у локалним медијима.

Извештавање различитог садржаја и обима у току године вршено је по захтеву Повереника за информације од јавног значаја, Омбудсмана, на захтев Покрајинског секретаријата, Покрајинског и Републичког Завода за социјалну заштиту, Министарства за социјалну заштиту и других. Интернет презентација Центра за социјални рад Апатин се редовно ажурира на адреси www.csrapatin.net.

Информисање грађана вршено је и путем локалних и регионалних медија.

Аналитичко истраживачки рад у Центру за социјални рад обавља се у малом обиму. Сви стручни радници ангажовани су на основним пословима социјалне заштите и не преостаје им довољно времена да се баве аналитичко-истраживачким радом. Од маја месеца, након одласка једног стручног радника, ЦСР није добио сагласност за попуну упражњеног радног места тако да су постојећи стручни радници, већ преоптерећени сопственим предметима, преузели и предмете радника који је напустио ЦСР.

Проблеми са којима се радници који учествују у сачињавању годишњег извештаја најчешће сусрећу су непостојање јасно и свеобухватно дефинисаних категорија корисника и јасно и свеобухватно дефинисаних права, мера и услуга социјалне заштите. Јасним и свеобухватним дефинисањем категорија корисника, затим права, мера и услуга заштите избегла би се произвољност у извештавању између различитих центара и створио предуслов упоредивости података центара.

Прецизне и поуздане податке више није могуће, обзиром на повећан обим посла, имати без неког свеобухватног софтверског решења и радника обучених за рад на том софтверу.

Велик проблем представља и чињеница да центри до јануара нису у потпуности упознати које податке је било потребно прикупљати током године. Податке је најбоље прикупљати и бележити у њиховом настајању, односно у раду са корисницима. Потребно је да законодавац почетком године пропише које податке је потребно прикупљати, потом да се софтвер прилагоди прикупљању тих података и тек потом, приликом рада са корисницима могуће је бележити тражене податке.

5. ДЕО: ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Центар за социјални рад Апатин је и у 2016. години уз коришћење Интегрисаног информационог система за центре за социјални рад правовременим прикупљањем и ажурирањем већ постојећих информација сагледао структуру корисника права и услуга из области социјалне заштите на територији општине Апатин где је у протеклој години примећено да се структура корисника права и услуга путем Центра за социјални рад, у односу на претходне године, није битно изменила.

Годинама уназад, приметан је пад животног стандарда, пораст сиромаштва и немогућност задовољења основних егзистенцијалних потреба. Тежак материјални положај код великог броја породица одражава се и на друге аспекте функционисања (васпитно-образовно, емоционално, заштитно ...) тако да породице више нису у стању да одговоре на потребе својих чланова.

Неповољно друштвено окружење и нарушене друштвене вредности посебно неповољно утичу на задовољавање потреба рањивих друштвених група, нарочито деце, старих, жртава насиља, особа са инвалидитетом. Комплексност проблематике утиче на споро решавање проблема корисника те дуго задржавање у систему социјалне заштите. Поред тога константан прилив нових корисника резултира повећањем укупног броја корисника права и услуга.

Пораст броја корисника права и услуга не прати број стручних радника, баш напротив, у односу на претходну годину дошло је до смањења броја стручних радника, након одласка једног стручног радника ангажованог на пословима социјалног рада, ЦСР није добио одговор на тражену сагласност за попуну упражњеног радног места. Обим посла премашује наше капацитете и отежава правовремено и ефикасно решавање проблема.

За што успешније превазилажење потешкоћа у раду Центар за социјални рад очекује, као и до сада, разумевање и подршку релевантних институција на локалном, покрајинском и републичком нивоу а пре свега од стране Локалне самоуправе, Покрајинског завода за социјалну заштиту, Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова, као и Републичког завода за социјалну заштиту и Министарства за рад, запошљавање, борачку и социјалну политику.

Извештај припремио:

Ерић Небојша
дипл. социолог

В.Д. Директор

(Владимир Вукосав, дипл. економиста)